

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—,
polletno Din 16.—, četrt-
letno Din 9.—, inozemstvo
Din 64.—, — Poštno-čkovni
račun 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon interurban 113.

Cena inseratom: cela
stran Din 2000.—, pol stra-
ni Din 1000.—, četrt strani
Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—,
1/16 str. Din 125.—, Mali oglasa
si vsaka beseda Din 1.20.

Če bratje mro...

Koroško pismo.

Tudi na Koroškem vlada gospodar-
ska kriza. Kmet ne more prodati svo-
jih pridelkov, ali pa le za prav nizko
ceno. Tarejo ga visoki davki, ki jih je
cela vrsta. Eden najbolj nadležnih dav-
kov je davek na blagovni promet. Od
vsake svinje, od vsake živali sploh,
ki jo kmet proda, mora posebej plačati
davek. Celo od čebel je treba plačati
davek. — Poleg davka pa kmeta enako
ali pa še bolj tlačijo socialne dajatve.
Posestnik, ki je lani prodal svinj za
3000 šilingov, t. j. 24.000 Din, je moral
lani plačati za svoje posle 2700 šilin-
gov, t. j. 21.600 Din za socialno zavarov-
vanje poslov. Torej skoro ves izkupi-
ček, ki ga je dobil od prodanih svinj,
je šel za kmeta težko obremenjujočo
socialno dajatev. Pri vsem tem pa je
treba pomniti, da zavarovani posel, če
zboli, dobi v lekarni zelo pogosto manj-
vredna zdravila, ker se lekarne branijo
dati draga zdravila, češ da jim bolni-
ške blagajne slabo plačajo. Če hoče to-
rej res dobra zdravila, si mora zavarov-
vanec ista še sam plačati.

Nadaljno veliko zlo na Koroškem je
danes priseljevanje Nemcev iz Nemčije
ali nemška kolonizacija. Do zdaj so
kupili Nemci iz Nemčije na Koroškem
4811 orlov sveta za 4.592.000 šilingov,
t. j. za 36.736.000 Din. Od tega največ
v slovenskem delu Koroške. Ta nemška
kolonizacija je slovenskemu življu na
Koroškem posebno nevarna. Danes že
najdete skoro po vseh slovenskih žup-
nijah in občinah na Koroškem nemške
priseljence. Po vrhu vsega so ti navad-
no še luterani. Tako ima na primer
mala slovenska župnija Vogrče pri Pli-
berku že dvajset nemških priseljen-
cev — luteranov iz Nemčije. To je za
malo župnijo, ki šteje komaj nekaj nad
300 duš, zelo visoko število. Z vsemi
sredstvi se trudijo, da ponemčijo ko-
roške Slovence. Ker jim gre ponemče-
vanje potom šole še prepočas, še na-
seljujejo nemške luterane med Sloven-
ci. To delo vrši koroško nemško dru-
štvo »Heimabund« (domovinska zve-
za). Bolj pravilno bi se reklo »Heimat-
verrat« (izdajstvo domovine), kajti dru-
štvo vlača tujca v deželo, da izpodriva
domačina, predvsem Slovence. »Hei-
matbund« je nastal iz »Heimadiensta«,
to je društvo, ki je imelo v rokah vso
nemško propagando ob plebiscitnem
času.

Zelo žalostno je tudi v župnijah, ki
so jih po plebiscitu zasedli nemški du-
hovniki. Ti so deloma slovenščino po-
polnoma izrinili iz cerkve in iz katehe-
ze, ali pa so jo močno omejili. V Veli-
kovcu, kjer je bila v dobi stare Avstri-
je vsako nedeljo po ena slovenska in
ena nemška pridiga, evangelij pa se je
pri obeh pridigah bral v obeh jezikih,
danes ni nobene slovenske pridige več
in tudi evangelij se čita samo nemški.
V Grebinju so bile prej samo slovenske
pridige, le evangelij se je čital tudi
nemški, danes je vsako nedeljo nemška
in slovenska pridiga, poje se pri maši
samo nemški in tudi popoldanska ne-
deljska pobožnost je nemška (prej slo-
venska). In vendar šteje župnija 1400
duš, od tega trg Grebinj 400 duš; oko-
lica 100 duš, ki so Slovenci. Tudi trža-
ni so po narodnosti Slovenci, seveda
nemškutarji.

Še slabše je v celovski okolici. Popol-
noma ponemčene so cerkve v Grabštaj-
nu, Št. Jakobu pri Celovcu, Žrelcu,
Vetrinju, Timenici, Št. Lipšu, Št. Toma-
žu. Poslušajmo, kaj piše »Koroški Slo-
venec« od 13. maja t. l. pod naslovom
Št. Tomaž pri Celovcu:

»Junija 1926 je škofijstvo odredilo,
da mora biti vsako drugo nedeljo slo-
venska pridiga. Teh pridig ni več. Da-
lje je škofijstvo odredilo, da se morajo
otroci učiti tudi slovenske molitve. Pa
se ne učijo slovenskih molitev, marveč
samo nemške. (Župnijo oskrbuje ko-
roški nemški duhovnik, ki je sloven-
ščine še za silo več.) Lani je župnijo
oskrboval župnik Kruger iz Timeni-
ce. (G. Kruger je Nemec iz Virtember-
škega, slovensčine nevešč, čeprav je
Timenica slovenska župnija.) Na Šent-
florijanovo so lani prišle tri procesije.
Prvo mašo je bral šentjakobski župnik.
Tako ob pričetku je začel timeniški
župnik glasno moliti rožni venec v
nemškem jeziku. Med celo drugo sveto
mašo je bila nemška pridiga, četudi
so hoteli peti domači pevci. Zadnjo
sveto mašo bere domači župnik. Tukaj
pevska zbor (domači in šentjakobski)
nista vedela, ko sta že dvakrat pogo-
rela, kako naj si razdelita vloge. Pa ni
bilo treba razdeljevati vlog, ker pred
zadnjo mašo je prišel župnik Kruger
v albi na kor in ukazal, da se sme pri
njegovi maši peti samo nemški.«

Ubogi, ubogi koroški Slovenci, ko
jim zdaj še iz cerkve izrivajo materin-
sko slovensko besedo!

Leta 1925. je izdala celovška škofij-
stvo stenski zemljevid župnij krške
škofije. Na tem zemljevidu so označene

župnije: Timenica, Št. Lipš ob Krki in
Št. Tomaž kot slovenske župnije. Danes
v cerkvi v Timenici in v Št. Lipšu ne
slišiš več slovenske besede, v Št. Toma-
žu ni več slovenske pridige! Župnija
Grabštanj, Žrelec, Št. Jakob, Vetrinjski
— vse v celovski okolici — so na zemlje-
vidu označene kot slovensko-nemške,
torej kot pretežno slovenske; a ne od-
rasli vernik, ne otrok ne sliši več v teh
cerkvah ali v šoli besede božje ali mo-
litve v svojem slovenskem materin-
skem jeziku! Župnija Otmanje, ležeča
na južnem pobočju in ob južnem vno-
žju slovite Magdalenske gore, je ozna-
čena na imenovanem zemljevidu kot
nemško-slovenska župnija (še pred 50.
leti je bila to popolnoma slovenska
župnija), pa i šola i cerkev sta popolno-
ma nemški. Ne ene slovenske besedice
ne tod ne tam! — Žalostna nam majka,
če bo šlo tako dalje, nam bodo čisto
ponemčili Koroško!

Ali pa vzemite lepo slovensko župni-
jo Marija na Zili pri Beljaku, kjer je
dolgo vrsto let pastiroval pisatelj gosp.
Ksaver Meško. Tedaj je seveda je bilo v
cerkvi pri Mariji na Zili vse slovensko.
Danes je pri Mariji na Zili nemški du-
hovnik, cerkev je ponemčena in tudi
ljudstvo se brzovito ponemčuje.

Tako se tepta naravno narodno pr-
vo naših bratov v Korotaru. Na smrt
so obsojeni, in obsodba se že brezob-
zirno izvršuje.

V NAŠI DRŽAVI.

Ustanovitev zavoda (instituta) za
narodne manjšine v naši državi. V Su-
botici se ustanovi zavod za obrambo
koristi vseh narodnih manjšin v naši
državi. To bo prvi nestranski insti-
tut, ki bo namenjen v prvi vrsti za na-
rodne manjšine v naši državi, in ne
kakor tozadevni zavodi v Nemčiji in v
Avstriji, ki se ne brigajo za svoje last-
ne manjšine, ampak jim je le naloga:
zasledovati usodo in gibanje nemških
manjšin onstran meje. Kako vrši av-
strijski manjšinski institut za sloven-
sko narodno manjšino na Koroškem, o
tem razpravlja uvodnik »Slovenskega
Gospodarja«.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Madžarski parlament bo razpuščen in bodo volitve še ta mesec.

Izid skupščinskih volitev v Rumuniji. Dne 1. junija so se vršile v Rumuniji skupščinske volitve, katere je vodila vladna stranka ministrskega predsednika Jorge skupno z liberalno stranko. V Rumuniji je pač na vladnem koplju oni, ki vodi volitve in to dejstvo so dokazale tudi tokratne volitve. Volilna borba je bila sicer ljuta, udeležba komaj 28—35%. Vlada je dobila ogromno večino in bo razpolagala v zbornici z dvetretjinsko večino. Vseh oddanih glasov je bilo 2,100.000. Vladna skupina je dobila 70%, narodna kmetjska stranka 15%, Bratianuova liberalna stranka 6%, madžarska narodna stranka 4, Varescova ljudska stranka 5, protižidovska skupina 4, Lupova stranka 3 ter socialni demokrati 3%. Komunisti so ostali brez mandata. Rumunski volilni red daje odločilno ugodnost večinski stranki. Uradno proglašena je ona skupina, koje volilna lista je dobila 40% oddanih glasov. V tem primeru jej pripade 30% vseh mandatov, ostanek pa se razdeli po razmerju glasov med vse stranke, pri čemur odnese večinska stranka največ. Tokrat so bile za naše razmere neverjetno poražene vse stranke, ki so igrale pred leti vodilno vlogo. — Dne 4. junija so se še vršile senatne volitve. Tudi pri teh volitvah je dobila vlada ogromno večino.

Nemški kancler Brüning in zunanji minister dr. Curtius sta se mudila v Londonu, kjer sta se posvetovala z angleškimi državniki o nemški gospodarski krizi, v katero so dovedla Nemčijo odplačevanja zunanjih posojil in vojne odškodnine.

Nemški socialni demokratje proti fašizmu in boljševizmu. V Leipzigu se je vršila skupščina nemške socialno-demokratske stranke. Voditelji so obsodili fašizem in naglašali, da med Rimom in Moskvo ni razlike iz državno-pravnega stališča. Povdarka vredna je ugotovitev poslanca Tarnowa, ki je rekel, da je v sovjetski Rusiji siromaštvo množic večje, kakor v vseh kapitalističnih državah.

Nemške hujskarije. V nedeljo dne 31. majnika se je vršilo v Vratislavi ogromno obiskano zborovanje Zveze frontnih bojevnikov, ki se imenuje »Stahlhelm«. Poleg množic bivših vojakov se je udeležil zbora tudi bivši nemški prestolonaslednik, mnogo knezov ter generalov in celo sedajni šef nemške vojske general Hey. Govorniki so glede Poljske in Čehoslovaške naglašali, da ne bodo priznali mej, katere je določila proti vzhodu mirovna pogodba. Nemci ne bodo mirovali, dokler ne bodo vse Nemčiji po vojni odvzete pokrajine zopet vrnjene. Na tem kongresu je bilo baje tudi sklenjeno, da bodo štalhelmovci kandidirali bivšega prestolonaslednika pri prihodnjih predsedniških volitvah.

Mednarodni odbor bančnikov bo prevzel nadzorstvo nad dunajsko Narodno banko, dokler se ne uredijo razmere pri Kreditnem zavodu, ki je zavozil v polom.

Kaj osvežuje?

„JOGURA“
kdor jo pije, varuje svoje zdravje!

Iz španske republike. Španski ministrski svet je sklenil, da se bodo vršile volitve v ustavotvorno skupščino dne 28. junija, morebitne naknadne pa dne 5. julija t. l. Pripravljalna seja skupščine bo sklicana za 13. julija. Svečana otvoritev ustavotvorne skupščine bo dne 14. julija. — V mnogih španskih mestih in občinah so se vršile v nedeljo dne 31. maja nadomestne volitve v občinah, kjer niso bile potrjene mesca aprila. Pri teh volitvah je dobila republikansko-socialistična zveza 1645 mandatov, monarhisti le 555. — Vrednost španskega denarja pada. — Na Španskem popisujejo cerkveno imovino. — Na zboru republikanskih socialistov je bila izrečena zahteva, da se izžene iz Španije vse jezuitske in druge cerkvene redove.

Belgijska vladna kriza je rešena na ta način, da je sestavil novo vlado načelnik katoliške stranke Renkin iz katoliške in liberalne stranke.

*

Fašizem in katolicizem. Da je italijanski fašizem nacionalistična organizacija s poganskimi načeli, dokazuje ne samo njegov uničevalni boj zoper Slovence in Hrvate v Italiji, marveč tudi zoper italijanska katoliška društva. Glavni trn v peti fašizma so katoliška mladinska društva. Fašisti so zadnji čas vprav zdijvali zoper katoliške mladeniče, osobito dijake. Žrtev njihovih surovih napadov so postali tudi številni duhovniki. Svoje razdeljalno delo so vršili fašisti po prostorih katoliških društev. Kljub pogodbi med Vatikanom in italijansko državo so razdivjani fašisti po ulicah rimskega mesta klicali: »Smrt papežu!« ter sežgali njegovo podobo. V Benetkah so stojnice, kjer so se delile srečke za proslavo sv. Antona Padovanskega, trgali Antonov grb ter pri tem v zasmeh prepevali krščansko pesem »Povsod Boga!« Tako dokazujejo italijanski fašisti, da je vzgoja, ki jo vršijo na svojih članih, povse poganska. Papež Pij XI. je imel popolnoma prav, ko je fašistično vzgojo ponovno obsodil kot pogansko. Da ima italijanski fašizem očiten namen, vso italijansko mladino vzgojiti na ta način, dokazuje dejstvo, da je italijanska vlada razpustila vsa katoliška mladinska društva. Tako je italijanski fašizem, ki se je nekaj časa potuhnil, stopil v odprt boj zoper katoliško Cerkev. Ob tej skali pa si bode razbil svojo glavo!

Španski katoličani se sami branijo. Izgredi socialistično-komunistične dru-

hali proti cerkvam in samostanom po španskih mestih so španskim katoličanom dokazali, da sedanja republikanska vlada ne daje dosti varstva veri in Cerkvi, cerkvenim osebam in napravam. Zato so si znani pregovor tako-le prikrojili: »Pomagajmo si sami, potem nam bo menda tudi vlada pomagala.« To samopomoč izvajajo španski katoličani po manjših mestih in v podeželju. Ko se je v Bilbau raznesel glas, da se pripravlja napad na samostan »Srca Jezusovega«, je množica obdala samostan ter ga tako dolgo branila, dokler ni prišla oborožena sila. Katoličani tako dolgo niso popustili, dokler se niso redovniki, ki so med tem iskali zavetja po zasebnih hišah, mogli mirno vrniti v svoj samostan. Slično se je zgodilo s kapucinskim samostanom v Coruni. Ko je nek zlikovec napadel redovnico iz Marijinega samostana, ga je množica za kazen tako pretepla, da ga je policija komaj še živega rešila. Iz Granade, kjer je druhal pred nekaj časom divjaško nastopila, je razdivjana tolpa korakala proti Maraceni, da bi tamkaj uprizorila slična divjaštva. Pa jih je katoliško ljudstvo tako sprejelo, da so komunistični divjaki jadrno zbežali nazaj proti Granadi. V Cordovi je vojaški guverner odredil, da se morajo vse zasebne šole, ki so v rokah redovnikov, takoj zopet odpreti, kar je ljudstvo sprejelo z velikim navdušenjem. V mestu Hernani so katoliško misleči meščani napravili prave barikade, da so se obranili divjaških požigalcev in razbijačev. V mestu Urbieti je vse prebivalstvo šlo pred samostane in cerkve, da jih je branilo. V Valenciji so žene in mladenke rešile zavetišče za škrofulozne bolnike, ki ga vodijo redovnice. V Malagi so divjaki hoteli zažgati zavetišče sv. Mihaela za otroke, pa jih je prebivalstvo s pomočjo oborožene sile pregnalo. V Madridu je skupina delavk preprečila, da niso brezbožni komunisti in podobni svobodomisleci sežgali cerkev sv. Martina. V Madridu je odposlanstvo katoliških žen izročilo predsedniku vlade Zamori spomenico, podpisano od 35.000 žena, v kateri zahtevajo, da mora dati vlada vsa potrebna jamstva za svobodo vere in njenega izvrševanja in za varnost katoliških redovnikov. Tako so španski katoličani posegli po najboljšem sredstvu zoper framsonsko in socialistično svobodomiselstvo: po samopomoči in samoobrambi. In čimbolj energično in učinkovito bodo rabili to orožje, tem večji respekt bodo imeli pred njimi nasprotniki vere in Cerkve!

Odkod spor med Litvo in Vatikanom? Prvi spor med Vatikanom in Litvo je nastal, ko je mesto Vilno, ki ga Litva smatra za svojega, postavil papež pod poljskega kardinala. Takoj nato je vlada pričela odkrito nastopati proti Cerkvi in preganjati duhovnike ter jih nekaj tudi vrgla v ječo. Pritisk je rodil odpor pri duhovščini, ki je bila do tedaj odločno patrijotičnega mišljenja, a je zdaj v odgovor na preganjanje vlade pričela vlado in njeno počenjanje obsojati in se boriti za svoje pravice. Pri zanetenju spora pa je tudi imela Moskva svoje prste vmes. Prido

bila je zase litvanskega diktatorja Smetana in ministrskega predsednika Tubelisa, da je med njima in sovjetsko Rusijo postajalo razmerje čim dalje bolj pristržno. Preteklo sredo se je med obema državama končno sklenila posebna pogodba, s katero je postala Litva odkrita zaveznica sovjetov. Pogodba vsebuje tudi obvezo, da si boste obe državi obojestransko tudi pomagali z orožjem v slučaju potrebe. Ob enem so se sovjeti tudi izrazili, da smatrajo Vilno za litvansko last. — Vatikan, ki se je ves čas trudil, da bi zbližal Litvo in Poljsko smatra sedanjo pogodbo s sovjeti kot odkrito napoved nasprotstva nasproti sebi in je v tem smislu tudi ravnal, ko je odpoklical svojega nuncijsa.

Sv. pismo v jeziku ljudožrcev. Letošnje poročilo britske svetopisne družbe omenja, da je bila biblija do januarja t. l. prevedena v 12 novih jezikov. S tem je narastlo število dosedanjih prevodov od 630 na 642. Izmed dveh poslednjih izdaj je ena v narečju kotu, ki ga govore ljudožrci na malopoznani in težko dostopni Novi Gvineji. Ta prevod je našel malo odjemalcev. Nasprotno so prodali nad tisoč izvodov zadnje izdaje, ki je izšla v jeziku kafa. Slednji je v rabi v belgijskem Kongu in ob anglo-egiptovski meji. Zamorci Kafa so preje kljub svoji bojevitosti veliko trpele pod napadi arabskih trgovcev s sužnji in zelo cenijo delovanje oo. misijonarjev, ki so veliko sodelovali pri zatiranju teh grozovitosti. Isto poročilo še omenja Sovjetsko Rusijo kot na svetu edino deželo, kjer je prepovedan uvoz in razširjenje sv. pisma v kateremkoli jeziku.

*

Za balonom letalo.

V zadnji številki smo objavili sliko o posrečenem dvigu belgijskega profesorja Piccarda v balonu v višino 16.000 metrov. Piccard je srečno pristal s svojim spremljevalcem v tirolskih gorah v bližini neznatne vasi Gurgl, ki je postala na mah svetovna znamenitost. Profesor Piccard še ni objavil svojih opazovanj v baih zračnih višinah, niso še prepeljali njegovega balona ter aluminijaste gondole na kraj začetka poleta v mesto Augsburg, že hočejo posrečen dvig izrabiti na vse mogoče načine in dati letalstvu popolnoma novo smer.

Razvoj moderne tehnike napreduje z neverjetno naglico. Komaj se je posrečil Piccardov dvig, že se je lotila zračna tehnika popolnoma novih načrtov, ki hočejo izrabiti možnost dviga v višino 16.000 m.

Znane nemške Junkersove delavnice, ki izdelujejo letala, že razglašajo v svet, da bo drugo leto dograjen aeroplan, s katerim se bodo upali v višine, kjer je že popolnoma razredčen zrak. Novo letalo bo neprodorno zaprto ter opremljeno s kabinami in višinskimi kamricami, ki bodo dovajale s pomočjo turbin letalu zrak, ker v popolnoma redkem zraku propeler, ki je pogon za letalo, ne more delovati. Letalo bo široko 28 m in bo tehtalo 4000 kg Aeroplan bo vodil pilot iz popolnoma zapr-

tega prostora. Poleg pilota bo v aeroplanu samo še ena oseba. Pač pa bode novi zračni izum opremljen z instrumenti, s katerimi bodo mogoča vsa merjenja v večtisočmeterskih višinah.

Ako se bodo obnesle poskušnje vožnje z novim letalom, bo takoj organiziran promet v teh višinah radi tega, ker bi bilo mogoče tako visoko doseči hitrost 1000 km na uro.

*

Kraljevi par zopet med Hrvati. Dne 3. junija je obiskal Nj. Vel. kralj nekaterih krajev v Savski banovini. V Zagrebu se je sestal s kraljico, ki jo položila tamkaj temeljni kamen dijaškemu zavetišču. Hrvatski narod je sprejel našo

Nežna koža zahteva nežno negovanje

Poseben čar struji iz baržunaste mehkobe kože. Ta dražestna lepota se doseže z Elida Favorit milom. Obilna pena tega mila neguje nežno kožo, napravi jo mehko kot svila in ji da tisto vonjajočo svežost, ki je skrivnost zaresle polti.

ELIDA Favorit MILO

kraljevo dvojico z največjim navdušenjem.

Nevarno je obolel preč. g. Ivo Kotnik, vodja nadškofijske pisarne v Baru, priporoča se bivšim tovarišem v molitev.

Avtomobilski izpuh vzrok smrti. Mravljetov 5 letni sinček v Mariboru je bil z ustmi pri izpuhu tovornega avtomobila. Šofer, ki ni videl otroka, je pognal avto, plamen je puhal dečku v usta in ga tako obžgal, da je revček umrl.

Obesil se je v sredo dne 3. junija zvečer na ograjo v Frankopanovi ulici v Mariboru zasebni uradnik Alfonz Škorjanc.

Vlomljeno je bilo v železno blagajno »Ljudske samopomoči« v Mariboru. Vlomilec je odnesel 3650 Din in 100 šilingov v gotovini ter briljanten prstan v vrednosti 10.000 Din.

Velik požar je izbruhnil na Telovo skladiščih »Kemindustrije« v Mariboru. Gasilci so omejili požar, a škoda je zelo velika.

S flobertovko se je ustrelil v trebuh radi neprevidnega ravnanja 12letni Iv. Gat v Mariboru.

Z mosta padel in si prebil lobanjo. 7letni viničarjev sinček Viktor Žižek je padel z mosta v Dobrenju in si prebil lobanjo.

Dobrotnik cerkve še po smrti. Od Sv. Urbana nad Mariborom nam poročajo, da je rajni cerkveni ključar in župan g. Stanislav Hauptman pred smrtjo odredil, da se na stroške njegove zapuščine nanovo poslika svetišče sv. Urbana. Čast spominu nepozabnega našega Stanka!

Vlomilci v tri mariborske trafike so bili od mariborskega senata obsojeni takole: Franc Pešl na poldrugo leto robije in triletno izgubo častnih pravic; Bogomir M., krojač, na eno leto robije in triletno izgubo častnih pravic; 46 letni tlakar pa radi prikrivanja in potuhe na en mesec zapora in 120 Din globe.

6 letni kočijažev sinček Albert Platholm v Slivnici pri Mariboru je prišel pod voz. Strlo mu je desno nogo in je še dobil druge večje poškodbe, da so ga prepeljali v mariborsko bolnico.

Žrtev plamenov. Ogenj je izbruhnil pri posestniku Ivanu Kertlu na Gornji Hajdini pri Ptuju. Ko so nosili ljudje iz hiše opremo, se je udrl na nje goreči strop in pokopal med seboj 72letno posestnikovo mater in še dva moška. Moška so kljub težkim opeklinam rešili, mati pa je podlegla poškodbam.

Nesreča pri nalaganju hloda. Pri nalaganju velikega hloda na voz si je zlomil nogo posestnik Jožef Majer iz Satahovec v Prekmurju.

Obstrelil se je iz obupa nad gospodarsko krizo ljutomerski prekažalec. Ranjenega so našli ljudje blizu prehoda čez železnico pri Novakovici na Raj žiharju. Nesrečnejš se je zadel nekaj centimetrov nad srcem v pljuča.

Ako se srečata avtomobil in kolo. — Trgovski pomočnik Jože Pikl se je peljal v Vojniku pri Celju na kolesu po opravkih iz trgovine preko ceste. Mimo ovinka je pribrzel avto iz Rog. Slatine in treščil v kolesarja. Pri nepričakovnem in silovitem srečanju je dobil kolesar težke poškodbe na roki in glavi.

Pregnani vlomilci. V Ljubnem v Savinjski dolini so nameravali vlomiti v noči od torka na sredo (od 2.—3. jun.) v trgovini Jožefa Deleja in Franca Konšaka. Pri obeh trgovinah so že bila vlomljena okna. Vlomilci so bili še pravočasno pregnani.

Nevihita z udari strele nad Savinjsko dolino. V soboto dne 30. majnika popoldne po silni vročini so se zbrali nad Savinjsko dolino oblaki, ki so oznanjali z bliskom ter gromom hudo uro. Udari strele so se spravili nad antene radijskih aparatov in jih pokončali na več mestih. Po gozdovih so uničevale strele drevesa. Nad Št. Jurjem ob Taboru je užgala strela hišo mladega posestnika Zakonška. Pogorela je hiša, gospodarsko poslopje in kozolec. V Šešča pri Cviklu je odskočila strela od hruške v svinjak, ki je zgorel z uto vred, le svinje so rešili. Nad Vranskem se je utrgal oblak in povzročil poplavo.

Nevihita je trajala poldrugo uro ter povzročila mnogo škode.

V več metrov globoki vodnjak v bližini gradu »Na Vinah« v občini Novacerkev pri Celju je padla neka kmetica. Ljudje so pritekli ponesrečeni na pomoč in jo rešili.

Obešenega so našli v gozdu pod Anskim vrhom pri Celju brezposelnega delavca Antona Krajncja iz Gaberja.

Čudno naključje. Ponoči dne 4. jun. je zavozil potniški avto na znanem trojanskem klancu na kranjski strani ob konfin, ga izruval iz zemlje, se sam trikrat prekucnil ter se popolnoma razbil. Potniki so ostali po čudnem naključju nepoškodovani.

Z nožem je napadel neki fant 26-letnega rudarja Ferdinanda Krajncja iz Zabukovce pri Celju in ga tako obdelal, da je moral napadeni v celjsko bolnico.

Če se napijejo kopači. Vinjeni kopači so se vračali dne 2. junija zvečer iz gorce Groblje skozi Gadovo peč in Vini vrh pri Vidmu ob Savi. Prišel jim je nasproti posestnikov sin Franc Unetič iz Vinega vrha. Trije kopači so navallili nanj, ga pretepli do krvave nezvesti in je revež drugi dan za tem izdahnul v bolnici v Brežicah.

Vlom v krčmo. Neznani storilci so vlomili v Inotovo krčmo na Šepovi pri Zagorju. Vlomilci niso prišli do gotovine, pač pa so se le pokrepčali in bili prepodeni od gostilničarke.

Kako dandanes krađejo. Za duhovnika se je preoblekel kakih 30 let stari lopov in prišel v župnišče v Grosuplje na Kranjskem. Ker ni bilo g. kaplana doma, je neznancu odprla sestra sobo, kjer je izmaknil lažiduhovnik cerkveno hranilno knjižico in izginil z njo. V Ljubljani je dvignil precej denarja na

Zasnežene gorske višine pred tirolsko vasjo Gurgl, kjer je srečno pristal Piccardov balon.

Angleška motorna ladja »Malabar« je nasedla pred kratkem na avstralski obali v bližini mesta Sydney. (Slika zgoraj.) Pol dneva za nesrečo je nastal ponovno silovit vihar, ki je raztrgal ladjo na tri dele in jo potopil. (Spodnja slika nam kaže ladjo po drugi burji in par trenutkov pred potopom.)

knjižico in jo nato poslal nazaj v Grosuplje z Zidanega mosta. Tatu zasleduje orožništvo.

Mladina med seboj. V konjiško bolnico pripeljani 13letni Lojzek Javornik iz Božjega pri Oplotnici izpoveduje, da se je vračal zvečer z vozom iz Oplotnice. Med potjo je hotel sesti na voz 18letni mladenič, a Lojzek ga je odpodil z bičem. Razjarjeni fant je sunil Javornika z nožem v prsa ter ga težko poškodoval.

Požig. Neznani požigalec je zanetil v št. Rupertu na Dolenjskem posestniku Staretu hlev in svinjake. Zgorelo je 12 prašičev.

1800 Din mu je cropal. Dne 2. junija zjutraj po 3. uri se je vračal iz Maribora v Limbuš zavarovalni zastopnik g. Gustav Šabec. V studenskem gozdu je prišel za njim neznanec ter ga prosil za ogenj. V trenutku, ko mu je hotel Šabec postreči, mu je nastavil napadalec samokres ter zahteval denar. Napadeni je neznanca udaril z roko tako, da se je napadalcu spržil samokres in zadel Šabca v desno roko. Nato je Šabca vrgel neznanec na tla, mu vzel listnico s 1800 Din in pobegnil. Šabca so prepeljali v mariborsko bolnico.

Z voza je padla in prišla pod zadnje kolo šestletna Marija Gerenčar iz okolice Murske Sobotice. Kolo je zmečkalo otroku desno nogo.

Avto se je vnel trgovskemu potniku Josipu Riegerju iz Maribora na strmini Stara gora na cestni zvezi Ljutomer—Središče. Potnik je še zapazil pravočasno nevarnost ter skočil z avtomobila, ki je zgorel in je eksplodiralo 20 l bencina.

Na stopnicah spodrsnil in si zlomil tilnik. V Zabukovju nad Sevnico je spodrsnil dne 2. t. m. na vlažnih stopnicah v klet krčmar in posestnik Ant. Gračner. Padec je bil tolikanj nesrečen, da si je zlomil Gračner tilnik in so ga našli zjutraj mrtvega.

Požigalčeva roka na delu. Tekom enega meseca so imeli v okolici Moravč na Kranjskem 4 požare. Pri četrtem požaru je pogorelo gospodarsko poslopje g. Franca Dragarja v Vrhih. Vsi znaki kažejo, da je podtaknila požar hudobna roka.

Trije požari v okolici mesta Krško. Krška okolica je doživela zadnje dni kar tri požare: Pogorelo je gospodarsko poslopje, kašča za žito in kozolec, last posestnika Jožefa Starca iz Kalc. Gašenje je bilo nemogoče, ker ni bilo vode. Par dni za tem je gorelo pri čevljarju Francu Medvedu na Solnčniku. Otroci so bili sami doma in starši v bližnji vasi Jablanca.— Na Reki je pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Martina Mesojedca.

Srečo je imel. Božjasti podvržen krojaški pomočnik Alojzij Bučan iz Britofa pri Kranju se je podal v planine. Na izletu ga je napadla božjast in se je skotalil preko skal 30 m navzdol. Neprevidna pot na visoko ga je stala le težke poškodbe na glavi in lažje po telesu.

Sum na požig. Na Tolstem vrhu pri Novem mestu je uničil požar gospodarsko poslopje posestniku Francu Rajh. Gašenje je bilo nemogoče, ker leži posestvo samotno in je bil ogenj na delu

Tako izgleda terpentinovo milo

„GAZELA“

ki ga danes z uspehom uporablja na stotisoče gospodinj!

v mesečni noči. Obstoja resen sum, da gre za požigalčevo roko.

Jugoslovanski potniški parnik »Karadjordje« je otvoril novo redno progo naše rečne plovbe med Dunajem in Beogradom.

Ogromna požarna škoda. V noči 6. junija je zgorela v Monakovem na Bavarskem steklena palača, kjer se je nahajalo 3000 slik iz raznih razstav. Palača je bila zgrajena l. 1854, dolga je 240 m, srednja ladja je bila visoka 24 m. Rešili so le 80 slik, zgorelo je 75 razstavnih dvoran. Vzrok požara je še neznan, a sumijo, da gre za maščevanje. Škoda je nepregledno visoka.

»Zeppelin« in »Nautilus«. Smo že poročali, da se nameravata srečati na severnem tečaju letošnje poletje zrakov plov »Zeppelin« in ameriška podmornica »Nautilus« pod vodstvom Wilkinasa. »Zeppelin« bo odplul proti severnemu tečaju v drugi polovici julija; podmornica »Nautilus« z 19 možmi je zapustila dne 4. junija svoje ameriško пристanišče, bo prevozila Atlantski Ocean in se odpravila proti Spitzbergu, odkoder bo prodirala proti severnemu tečaju.

Veliko nemško letalo »Do X« je pripelo po tolikih neprilikah dne 4. jun. s Kapverdskih otokov do Brazilije ter pristalo v Port Natalu.

Kaj vsi pričakujejo sovjeti. Pravkar se je povrnil iz Rusije inženjer C. Warren, ki je bil tamkaj v vladni službi. Kakor pripoveduje, pričakujejo Rusi, da bodo polagoma vse dežele sveta uvedle sovjetski režim. Prva, pravijo, bo Kitajska in Indija, in sicer čez kaka tri leta; za njimi pridejo evropske države čez kakih 14 let. Najzadnja pa postane komunistična Amerika, za katero bo treba čakati 20 let.

Rusija brez kuhinj. Vodja gosp. sveta Kujbišev je izjavil v seji moskovskega sveta, da bodo, počenši z l. 1933, prepovedane vse zasebne kuhinje po sovjetskih mestih. Vse prebivalstvo bo jedlo samo po javnih menzah. Vse nove hiše se bodo gradile brez kuhinj. Oni državljani in državljanke, ki bodo hoteli živeti od kuhinjske umetnosti, bodo zaposleni v državni službi. Najmanjša menza bo oddajala od 200 do 300 obedov dnevno.

Najvišji mož na svetu. Tudi tega seveda imajo Amerikanci. Ime mu je Jack Earle, tehta dobrih 150 kg, visok pa je 252 cm. Jack Earle si ni izvolil nobenega poklica, saj ga je mati priroda obdarila z redkostjo, s katero si služi denar. Kljub temu pa je velik siromak. Na potovanjih se ne počuti prav

nič udobno in prijetno. Saj ne more skozi nobena vrata, ne da bi se sklonil, in dostikrat se primeri, da zadene z glavo v strop. Vsak stol je zanj prenizek, nobena miza dovolj visoka. V nekem newyorškem hotelu, kjer so uredili poseben oddelek za »velikana«, ni so mogli dobiti zanj dovolj dolge postelje. Stopil je v restavracijo in naročil jed, toda sesti ni mogel za nobeno mizo, ker so bile vse prenizke. Slednjič je šinila brihtni natakariči v glavo rešilna misel. Prinesla je dvojno lestev. Velikan se je nanjo naslonil z enim komolcem, po drugi strani pa so mu prinesli krožnik. V tem položaju je mogel mirno zavžiti naročeno jed. Zdaj so za Earlea napravili lastno bivališče, ki so ga opremili s pohištvo, primernim njegovi meri. Radovedni Amerikanci se ne čudijo samo njegovi telesni višini, ampak tudi njegovemu pohištvu.

V posnemo! Na mali gostiji pri g. Jakobu Saker so veseli gostje zbrali Din 54.25 za »Kruh sv. Antona za uboge zamorčke in poslali na Družbo sv. Petra Klaverja v Ljubljani.« Bog povrni vsem darovalcem! Naj ubogi zamorčki molijo za mlada novoporočenca, da jima ljubi Bog da svoj sv. blagoslov povsod. Lepo bi bilo, če bi se pri drugih slavnostih napravilo slično ter malo prispevali za najubožnejše med ubogimi, da bi jim na ta način pomagali do milosti sv. vere.

Srečo vsak rad razkazuje, posebno dragim prijateljicam. Mlada gospodinja se ne poba, vendar je ponosna na svoje delo in pripoveduje: »Zlatorog milo mi pomaga varovati in ohraniti dragoceno perilo!«

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15.** 376

★

Kako se godi v Rusiji?

»Koroški Slovenec« poroča sledeče:

Slovenec s Koroške, ki je bil v vojni od Rusov vjet, se je na Ruskem poročil in se ni vrnil domov. Je kmetovalec na deželi. Letos za veliko noč je pisal svojim staršem iz Rusije sem na Koroško, in iz tega pisma povzamemo, da je resnično, kar časopisi pišejo o Rusiji. Po začetnih pozdravih in voščilih, po poročilu o vremenu stoji nadalje v pismu: »Zdaj so ljudje po večini brez Boga, nočejo nič slišati o njem in zato pozablja Bog tudi na nas. Tukaj so sedaj tako veliki davki na cerkev, da jih kmalu ne bo mogoče več plačati in poleg tega nas še mučijo s kolektivizacijo. Mogoče ste že čuli o nji. Hočejo namreč, da bi nihče več samostojno ne gospodaril. In pravijo, da nihče ni prisiljen, samo kdor se sam zapiše. Toda kdor in a premoženje, mu naložijo take davke, da jih ne more plačati in nazadnje ga še izženejo iz hiše in ga pošljejo kam v Sibirijo. Štiri družine so poslali v Sibirijo, nekatere so izgnali iz hiš in jim vzeli njihovo premoženje, in zdaj naj grede kamor hočejo. Mi se tudi nočemo zapisati. Takozv. »udarniki« so hodili po hišah in ljudem prigovarjali, naj se zapišejo. Mi pravimo: hočemo še do jeseni čakati, da bomo videli, kako bo kolhoz (kolektivistično, skupno gospodarstvo) gospodaril. In »udarniki« pravijo: do jeseni ne boš več tukaj. Naj bo, kar hoče, jaz se ne

zapišem. Pišete mi, da če je tukaj slabo, naj pridem domov. Storil bi to z velikim veseljem, pa ni tako lahko. Če bi bil sam, bi bilo lažje, a z ženo in otrokom je težko. Poleg tega mi pišete, da je tudi tam malo zaslužka. Tudi nimam nič denarja, da bi si tam mogel kaj kupiti. Pozabil sem še pisati, da so nam tukaj pobrali vse krave in mnogo svinj. In kje naj kupimo drugo kravo, ne vem, ker so trgi zaprti in se ne more nič kupiti in nič prodati. In kar je za kupiti, je vse zelo drago. Nato slehijo pozdravi in voščila.

*

Enodnevni tečaj za zeleno precepljanje šmarnice se bo vršil v ponedeljek dne 15. t. m. na banovinski kmetijski šoli v Št. Juriju ob južni želez. Pouk začne ob pol devetih dopoldne. Revnejšim udeležencem se ob tej priliki razdelijo brezplačno gumijasti trakci. — Vodstvo.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru prične novo šolsko leto 15. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima predvsem namen, da izobrazuje kmetijske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma na kmetijskem gospodarstvu. Taki imajo pri sprejemu prednost. Kolkovane, lastnoročno, na celo polo pisane prošnje (kolek Din 25.—) za sprejem je poslati ravnateljstvu banovinske vinarske in sadjarske šole v Mariboru najkasneje do 20. julija tega leta. Prošnji se morajo priložiti: 1. krstni list; 2. domovnica; 3. odpustnica, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo o нравnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole; 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, s katero se zavežejo plačevati stroške šolanja; 6. obvezno izjavo staršev ali varuha, ki reflektirajo na banovinsko štipendijo, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu prejete zneske podpore iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let in z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Sprejemajo se pridni, č. volj nadarjeni, zdravi kmečki sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev.) Ob vstopu v zavod se mladeniči preiščejo po zdravniku zavoda; ako njihov zdravstveno stanje ni povojno, se odklonijo. Oskrbnina znaša mesečno Din 150.—. Plačuje se vnaprej v dveh enakih polletnih obrokih. Pridnim sinovom ubožnih posestnikov se dovolijo po možnosti popolnoma ali do polovice prosta mesta v internatu. V tem slučaju je treba priložiti prošnji davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov. Podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo šole. Prošnje za sprejem se rešujejo pisмено.

II. poročilo Hmeljarskega društva za Slovenijo o stanju hmeljskih nasadov. Neugodnemu vremenu začetkoma spomladi je meseca maja sledila prav visoka poletna vročina brez izdatnih padavin. Stanje hmeljskih nasadov je nenakako. Poleg takih, v katerih je trta zrastle že do polovice droga, se nahajajo tudi takšni, v katerih je trta do-

spela komaj 1—1½ m visoko. Po bolhaču v nekaterih legah povzročena škoda je že poravnana. Drugih škodljivcev do sedaj ni. Hmeljarji se pečajo z nadaljnjim privezovanjem trt, s trebljenjem plevela in tu in tam tudi že z obsipovanjem. V našem zadnjem poročilu objavljena cenitev o množini še neprodanega hmelja letnika 1930 je bila prenizka. V predpodaji se plačuje po 8 Din za 1 kg.

Živinorejska zadruga za Slov. gorice pri Sv. Lenartu v Slov. gor. vabi svoje člane na občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 21. junija 1931, po rani sv. maši ob 8. uri dopoldne v gostilniških prostorih g. Karola Aubl pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

*

Pozor, posessniki sadnih dreves!

Kakor menda že danes vsak zna, je skoro edini mogočni vir našega gospodarstva umna sadjereja. Statistika je dokazala, da se je preteklo leto v naši državi, ko vendar ni bilo posebno imenitno sadno leto, za sadje več skupilo nego za pšenico in za druge kmetijske pridelke. Kakor vsaka rastlina, ki nam daje lepe dohodke, ima tudi sadno drevje svoje raznovrstne škodljivce, med vsemi pa je smrtni škodljivec krvna uš, katera se je pri nas pred kakimi 50 leti prvič pojavila. Ta ušica je za naše sadonosnike prava kolera, ki nam dela milijonsko škodo. Le pogledajte vaša jabolčna drevesa prav točno in boste videli na njih sedaj bele kosmate pege. Te pege so polne tega pogubonosnega mrčesa; če te pege malo s prstom pomazete, imate rujavo-rdeče umazan prst. Tam, kjer so letos te pege, bo prihodnje leto drevo suho, bodisi to na deblu ali vejicah. Koža bo popokala, veja in vejica kakor mladika bode za vedno odmrla in drevo hira ter se suši veja za vejo. Pride odprti rak, drevo več ne rodi, in če še, je sad zelo droben, krastav, prav slabega okusa ter skoro nezavžiten. Ker ni bila to leto suha in ostrá zima, je ta poguba prav dobro prezimila ter se letos v obilnem številu pojavlja. Treba torej, da vsi gospodarji nemudoma vsa drevesa točno pregledajo ter to pogubo radikalno uničijo, še predno bo uničeno naše dragoceno in dobičkanosno drevje. Postopajte tako: Naredite si čopič iz ostrih in trdih ščetin, sirke ali sličnih trdih, drobnih predmetov, postrgajte pegasta mesta; potem pa tam, kjer ste to nesnago dobro zmečkali, ista mesta namažite z apnom, pomešanim z žilavo ilovko in kravjekom. Dobro je, kdor zmore, da pomeša vmes nekaj karbola ali karbolineja, dendrina itd., samo da je poprej vse dobro očiščeno mrčesa. Ker se ta pogubonosni mrčes zdaj zelo naglo razvija ter preide na drobne in mlade poganjke, ki bodo, ako se pravočasno zarod ne uniči, prihodnje leto suhi, je treba celo drevo z mešanico mazilnega mila in 3% arborina pa do 3 kg apna na 100 litrov vode poškropiti, posebno mlada napadena drevesca, da ne bodo poprej uničena, preden začnejo roditi. Pred vsem treba pri

zemlji točno pregledati, posebno tam, kjer ob korenju poganjajo mladičke, ker prav tam je gnezdo tega škodljivca. Tam je potrebno vse lepo obrezati, potem pa z zgoraj navedeno mešanico točno vse omazati, povrh je dobro natresti pepela in praha apna, pomešane z zemljo. Te zmesi mrčes ne prenese in se tam več ne plodi. Glavno je, da se pač čimprej vsepovsod gnezda, to je tiste bele kosmate pege točno pokrtačijo in zmečkajo ter zarod uniči. Kjer pa so špranje, tam treba, da se vse škodljivo zmečka, špranje pa s trdo mešanico prav dobro zamažejo in zamašijo, da se mrčes ne more dalje razvijati.

Druga, sicer manj, pa vendar zelo škodljiva ušica je zelena in rujavkasta listna ušica, ki se pa le na mladih in nežnih vršičkih pojavlja. Te ušice se odpravlja na razne načine. Kjer jih ni veliko, se nje ometa s čopičem z apnenom vodo, to vsak dan zjutraj, dokler ni mrčesa konec; v večjih sadonosnikih pa z mešanico od 1½ kg mazilnega mila ter 1 kg tobačnega izvlečka v 100 litrih vode. Škropiti se sme le ob oblačnem vremenu ali proti večeru, nikakor pa ne ob žgočem solncu. To se ponavlja do tri dni, sploh dokler se mrčes ne uniči. Na vsak način pa se mora en dan poprej s tem poškropljeno drevje prihodnji dan zjutraj s čisto vodo poškropiti, da se listi poginulega mrčesa očistijo.

Ker se oboje ušice širijo s kraja v kraj, je potrebno, da vsi, prav vsi posessniki resno in brez odloga napovejo temu groznemu škodljivcu neizprosno boj ter ga na vse načine uničujejo, dokler ga popolnoma ne uničijo; ne čakajte, da vas ta mala stvarica s sadonosniki vred ne uniči. Sosed naj malomarnega soseda o tem pouči. Le samo z združenimi močmi bomo svoj cilj dosegli.

V. Kosi, strokovni ekonom v Petrovčah

*

Vprašanja in odgovori.

F. K. v Č.

Ali bi jabolčniku škodilo, če bi jabolka tolkel v cementnem koritu?

Odgovor:

Jabolčniku to ne bi škodilo, pač pa vam, ker bi cementno korito kmalu razbili ali vsaj okrušili. Je bolje leseno korito!

J. V. v S.

Neki turistični klub je brez vprašanja dolečil prostor, kjer bo stala planinska koča. Hočejo že začeti delati. Ali to smejo?

Odgovor:

Tega gotovo ne smejo. Ako bodo na vašem svetu kaj sezidali, bo to vaše, kar tako jim povejte! Razlastitev bi morda prišla v poštev, ali plačati se svet mora! Tujski promet pa v splošnem prinaša precej denarja v deželo, še posebno kmetu, zato ga ni ovirati.

J. Ž. v Sv. M.

Ali lahko dobim orožni list za puško?

Odgovor:

Na občini morate napraviti prošnjo in navesti razloge.

I. Š. v Z.

Ali bo cena pri lesu še padla — rad bi vedel, ker sem dolžen?

Odgovor:

To je pa težko svetovati. Gotovo je, da bo kmalu konec ruskih nizkih cen. Pač pa je meja v Italijo za les zaprta, ker nočejo našega lesa. Pač pa bodo obresti padale. Zmenite se z bratom za nižje obresti!

A. D. v J.

Ali bi lahko na svojem posestvu 30 oralov imel svoj lov?

Odgovor:

Ne. Sicer se ravno sedaj pripravlja nov lovski zakon, Kmetiška zveza je v tem oziru že stavila zahteve kmetov. Za škodo najmenik lova odgovarja. Tudi smete lisico in jastreba sami vstreliti, vendar morate vstreljeno žival izročiti najemniku.

J. J. v R.

25 let star sin je v bolnici. Silijo me, da jaz plačam. Ali sem dolžen?

Odgovor:

Za polnoletnega sina niste plačnik za stroške bolnice, ako niste prevzeli obveznosti na eden ali drugi način, in ako se sin ni poškodoval pri vas pri delu.

M. H. v H.

Dobival sem kot ponesrečenec rento. Pa so mi jo ustavili z neresničnim izgovorom. Kako jo dobim nazaj?

Odgovor:

Ker ni več postavnega roka za pritožbo, je edina pot — tožba pri sodniji. Dobite si pravico revnih, bo ceneje.

J. M. v Gr.

Bil sem 25 let pri rudniku, dobival sem penzijo, pa so mi jo vzeli, zopet sem na zahtevo nekaj dobil, zdaj so jo spet ukinili. Kako si naj pomagam?

Odgovor:

Vztrajajte na svoji zahtevi. Ker je zastopnik premogokopne družbe v Ljubljani, se obrnite najprej na družbo samo v Ljubljano. Ako ne bo odgovora, pa na kakega odvetnika v Ljubljani, morda na dr. Miha Kreka, ki vam bo pomagal zadevo urediti.

Vprašanja glede kuluka:

Smo dali že splošna pojasnila. Za pomladni čas je zadeva že končana. Baje je bil kuluk v dravski banovini že z odlokom od 4. maja znižan. Če se je to upoštevalo, ne vemo. — Posameznikom glede kuluka ne moremo dati pojasnil in odgovorov, ker nimamo na vpogled raznih navodil, kako se naj izvaja.

L. F. v K.

Želim v Mariboru v žel. službo, kje se naj zglašim?

Odgovor:

Pri vodju državne železnice v Mariboru. Toda ni verjetno, da imajo kako mesto prosto.

A. Z. v B.

Imamo kravo, ki kašlja...

Žalibog živinozdravniških nasvetov ne dajemo.

P. H. v Sv. B.

Med menoj in tastom je spor...

Odgovor:

Zelo nam je žal, ako je kje med sorodniki kak prepir. Vendar v takih ozirih ne posredujemo.

J. K. v P.

Ali lahko prosim za odpis državne trošarine na vino na enak način kot banovinske?

Odgovor:

Ni nam znano, da bi dosedaj država odpisala komu trošarino na vino. Te vrste prošnje niso najbrž bile predložene. Ako ne gre za velike količine vina, se tudi ne izplača.

K. P. v D.

Kje se dobijo Bat'a čevlji?

Odgovor:

V prodajalnah Bat'a v Mariboru ali Ljubljani ali drugod.

F. M. v M. C.

Moja žena je brez moje vednosti od nekega tihotapca kupila par škatljic saharina. Financar je to odvzel. Ali je to kaznjivo?

Odgovor:

Seveda je kaznjivo! Težko bo tudi dokazati, da vi za to nič ne veste. Ako bi se vam kazen zdela prehuda, vložite prošnjo na finančno ravnateljstvo v Ljubljani. — V bodoče: Ne kupujte od neznancev ničesar!

Fr. K. v Sv. V.

Brat je umrl v tujini. Vse premoženje je dobila ena sestra, nas pa je več. Ali je to prav?

Če je bil tak testament, ne morete ničesar doseči. Ako je brat umrl brez testamenta, se razdeli po enakih deležih.

V. F. v L.

Sem kovač, tri leta učenec, tri leta pomočnik, ali sem lahko samostojen?

Odgovor:

Vsa spričevala, ki to dokazujejo prijavo pošljite na srezko načelstvo, ki ga prosite, da vam izda obrtni list; potem lahko takoj začnete.

Vsem: Vprašanja brez podpisov in onih, ki niso naročniki Slovenskega Gospodarja, romajo v koš. — Kdaj odgovorimo na kako vprašanje, se uredništvo nič ne veže, ker jih je veliko in sledijo po vrsti. — Na vprašanja, ki so se že obravnavala, se ponovno ne odgovarja.

*

POKONČEVANJE RAZNEGA MRČESA.

Ščurki, črni in rujavi, se držijo najraj tam, kjer imajo topla skrivališča in dovolj vlažne hrane. Ne puščajte torej v kuhinji in shrambi umazane posode, olupov in pomij čez noč. Ker ljubijo ščurki mokroto, jih najlaže polovimo v steklenice, ali druge znotraj polzke posode, v katere denemo kot vabo nekoliko žlic piva. Od zunaj ovijemo posodo s slamo ali krpami, po katerih prilezejo ščurki, privabljeni po pivu na vrh, nato zdrčijo po polzki steni na dno, ven pa ne morejo več. Istočasno natrosimo in napihamo v špranje tal in v luknje, kjer se mrčes zadržuje, z mišnico namešane moke ali pa sladkorni prah z boraksom ali gibsom pomešan. Mišnica je strupena, boraks napihne in gibbs se v črevesih strdi, vsled česar so vsa tri sredstva dobra za iztrebljenje nadležnih grilov.

Najhujši sovražnik jim je jež. Zato naj ne manjka ta prekoristna bodeča živalca prav nikjer, kjer se pojavijo ščurki.

Miši in podgane so strašna nadlega. Že posamezne živali napravijo škodo, kaj šele, če se pojavijo v večjih množinah. Res pridna in na lov vzgojena mačka jim še najbolj posveti. Priporočljive so tudi pasti, ki se jih pa mora po vsaki rabi politi v vročo vodo da izgubijo duh po miškah in podganah. Važna za uspešni lov je tudi vaba. Vabno treba večkrat premeniti in vzeti nekaj takega, kar živali zunaj ne dobijo pod zob. Malo opečene slanice ali kosček klobase jih kaj hitro privabi. Tudi je mešanica moke, sladkornega praha in neugašenega apna, zraven pa posoda z vodo, dobro sredstvo za pokončevanje teh škodljivcev. Žival se nazre mešanice, postane žejna, pije, apno se vžge in žival je zapisana smrti.

Januš Golec:

Guzaj.

24

Al' ga je poslušal radoveden meščan, ker tolovaj je resnico še pretiraval in slikal posamezne napade v takih barvah, da so strmeli vanj poslušalci od strahu kvišku štrlečih las. Ko je končal indijanske storije v eni krčmi, je šel s ponovitvijo predstave v drugo in v par dneh je bilo čitati po časopisih, kaj pripoveduje o roparskem poglavarju očividec. Čas je imel, denarja tudi in takile nastopi po mestnih krčmah so mu bili v večjo zabavo nego bogznaj koliko gledaliških predstav ali koncertov.

V Celju ter Mariboru je kupoval orožje, streljivo ter si pustil delati pri izvežbanih mestnih krojačih vse mogoče obleke. Celo po Gradcu ter Dunaju se je parkrat sprehajal. Ob priliki enega dunajskih obiskov je dal sam v časopis, da je

bila slovita dunajska policija že na sledi roparskemu kralju iz Spodnjega Štajerja, a je odnesel lopov pete v Budimpešto in preko Pragerskega nazaj v svoje lastne brloge.

Krog Slov. Bistrice in Konjic kroži o Guzaju vest, da je šel nekoč peš iz Št. Jurja v Maribor. Ob tej priliki je prepotoval ter spoznal vse večje kraje ob južni železnici in ob vznožju Pohorja. Pri podružnici Sv. Treh kraljev v župniji Kebelj na Pohorju bi se naj bil sestal z roparjem Krivcem, ki je tolovajil in uganjal razne zločine od Čadrama do Maribora. V zgoraj omenjeni župni cerkvi bi se naj bila razbojnika dogovorila, da bosta nastopala skupno in preplavila z grozodejstvi ter ustrahovanjem vse kraje od Brežic do Maribora. Te govornice so brez vsake resnične podlage, ker se je pojavil Krivec krog Čadrama ter okolice tedaj, ko so bile od Guzaja le še kosti. Vsekako pa je to ljudsko pripovedovanje dokaz, da je prodril glas o Guzajevi tolovajski slavi kmalu izven mej njegovega resničnega delokroga.

Dobro ohranjen otroški voziček proda Terzija Knuplež, Maribor, Tattenbachova 18. 960

Dva učenca, pridna in poštena, sprejme takoj pekarna Mulec, Studenci pri Mariboru. 939

Vinotoč grof. D'Avernas v Bresternici pri Kamnici je otvorjen. 963

Občinski tajnik se išče, plača po dogovoru, zglasiti se pri županu v Bezovici, srez Konjice. 946

Službo organista išče na manjši župniji, je zmožen tudi tajništva, nastopi takoj, naslov v upravi lista. 936

Hiša z mlinom in 3 orale zemljišča, 5 min. iz mesta, se ugodno proda. Naslov v upravi lista. 933

Uporaba raznih struov je manj priporočljiva, ker živali ne poginejo na mestu, temveč kje v skrivališču in tam razpada mrhovina, ne da bi se jo moglo odstraniti.

Lesni črv uničuje z razjedanjem les in lesene predmete. Izdajo ga mali rovi, s katerimi prepreže napadene predmete. V pohištvu in na podstrešju napravi mnogo škode.

Kot protisredstvo je uporabiti pri pohištvu terpentinov špirit, petrolej ali kreosotovo olje, s katerim se napadena mesta namažejo. Drugi les, n. pr. na podstrešju se namaže s terom (katranom) ali karbolinejom. V shrambah je pa edino uporabiti kisovo esenco (Holzessig) za mazanje ali pa se prostor izžvepla.

Žitni molj napada v prvi vrsti vse vrste žita, najdemo ga pa tudi v zdrobu, kaši in šrotu. Drži se le v zadolhlih in toplih prostorih. Temu škodljivcu je težko priti v okon. Le ako se žitnica izprazni popolnoma, tla, stene in vse španje pa namažejo in odrgnejo do dobra parkrat za poredoma z anilinovo raztopino (15 litrov vode se zmeša z 1. litrom anilinovega olja). Nato se žitnica prebeli z apnom in temeljito prezrači.

Od muh ponesnaženo politirano pohištvo očistimo z gorilnim špiritom. Mehko, v svalk zvito krpo ali staro dobro izprano nogavico namočimo v špirit. S tem drgnemo na enkrat le za dlan veliko ploskev vedno v krogu tako dolgo, da je čista in popolnoma suha.

Apnene madeže odstranimo najlažje s kisom.

Rja se odstrani s petrolejem. Predmet je treba s petrolejem namazati, nato suho odrgniti in konečno malo omastiti da zopet ne zrjavi.

Gobova juha s krompirjem. Očiščene gobe (jurčke ali ajdovke) zreži na tanke liste, nato pa popari z vrelo vodo. Na sveže prežganje vrzi nekaj drobno seklane čebulce in zelenega peteršiljč-

ka, da zacvrči, dodaj gobe, zalij z vodo, dodaj na male kocke zrezan krompir, sol in poper ter kuhaj toliko časa, da se krompir lepo mehko skuha.

Gobe z jajci. Na vročo mast vrzi drobno seklano čebulo in takisto seklan zelen peteršiljček, takoj na to dodaj očiščene na tanke liste zrezane in poparjene gobe, sol, poper, premešaj in duši pokrito med večkratnim mešanjem tako dolgo, da se vsa tekočina posuši in so gobe lepo mehke. Konečno primešaj par raztepenih jajc in pusti, da se strdijo.

Gobe z zdrobom. Na gorenji način dušenim gobam dodaj mesto jajc par žlic pšeničnega ali koruznega zdroba, premešaj, prilij nekoliko vode in kuhaj prikriti, da se zdrob naboti in zmečka.

Gobe se smetano. Dušene gobe potrosi z nekaj moke, premešaj, zalij z malo vode in dodaj goste kisle smetane. Če je smetana redka, ne prilij vode.

*

Cenc in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto 6. junija so pripeljali špeharji 12 zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 12—16, sla-

Gumijeve pete „REKORD“

imajo troje vrednosti: so zelo **nizke cene**, da si jih lahko vsak nabavi, so **izredno trpežne**, ker so z najboljših surovin ter napravijo **hojo elastično in elegantno**.

nina 12—14 Din. Kmetje so pripeljali 6 voz krompirja po 1—1.50, 26 voz sena po 60—120, 4 voze slame po 60—65, 4 voze škopa po 1.50 do 1.75 in 19 kozličkov po 50—95 Din. Pšenica 2, ječmen 1.50, oves 1.50, koruza 1.60, ajda 1.50, proso 2, fižol 2—2.50, fižol v stročju 20, grah 7—8 Din. Kokoš 30—45, piščanci 25—75, raca 20—28, gos 30—50 Din. Česen 18, čebula 5 do 6 Din. Sveže zelje (glava) 4—5, kislo 4—5, kisla repa 2 Din. Črešnje 8—12, suhe slive 9—12, Mleko 2—3, surovo maslo 36—40, jajca 0.75—1, med 12—20 Din.

Mariborski svinjski sejem dne 5. VI. 1931. Na ta svinjski sejem je bilo pripeljalnih 410 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 40—80 Din, 7—9 tednov 90—130 Din, 3—4 mesece 160—250 Din, 5—7 mesecev 350—400 Din, 8—10 mesecev 450—500 Din, 1 leto stari 900—1500 Din, 1 kg žive teže 6—8 Din, 1 kg mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 204 Din.

*

Skrivnost spomenika.

V bližini italijanskega mesta Ravenna je lepa vila s parkom in v tem je bil spomenik, ki je predstavljal mlado in lepo deklico. Kip je izklesal iz marmora pred 20 leti znan italijanski umetnik. Za model kipa je služila lepa Italijanka, nevesta bogatega grškega finančnika, kojega last je bila vila.

Nekaj tednov za tem, ko je bila podoba dogotovljena, je deklica nenadoma izginila. Na vprašanje znancev je odgovarjal grški milijonar, da je prišlo med njim ter nevesto do razdora in deklina ga je zapustila. Pripovedovanje Grka je zadelo v krogu njegovih znancev na neverjetna ušesa. Policija je bila opozorjena na skrivnostni izgin neveste. Pričela je preiskava. Ker niso našli na nikake sumljive znake, je padla cela preiskava v vodo.

Šele sedaj po 20 letih za tem so odkrili celo skrivnost novi posestniki vile. Podstavek zgoraj omenjenega spomenika je bil že v razpadanju, radi tega so sklenili, da prenesejo umetno izdelan kip v notrajnost vile in ga postavijo tamkaj. Ko so bili delavci zaposle-

VII. poglavje.

Pred zatonom tolovajske slave.

Največ pritožb radi neustrašenih Guzajevih roparskih pohodov je romalo od vseh strani na celjsko in brežiško okrajno glavarstvo. Celjski glavar je še bil vedno mnenja, da je krik o razbojniškem paševanju navadnega človeka veliko pretiran; predstojnik brežiškega glavarstva grof Attems je moral verjeti ovadbam ter prošnjam na odpomoč, bile so izpod peresa njemu dobro znanih, verodostojnih in odličnih oseb. Sam se je že bil uveril, da je osebna varnost v znatnem delu njegovega okraja pod ničlo. Radi tega je grozil orožniškim stražmojstrom z osebno odgovornostjo za tatvine in rope, ako se ne bodo postavili na noge in prepodili iz gozdnih brlogov roparskega glavarja z njegovo bando vred. Brezbrižnost orožništva mu je bila nerazumljiva, ker je šlo za toliko najbolj kričečih slučajev in doslej ni padel niti eden od zločincev v pest

pravice. Na žandarmerijske postaje so vandrle okrožnica za okrožnico z novimi razpisi denarnih nagrad na glavo vsakega dokazanega guzajca, najsi pride pred puškino cev kjerkoli.

Guzaj je popival ter kvartal z orožniki in zvedel, kako zakleto mu je za petami baš grofovski predstojnik glavarstva. Sklenil je, da bo dokazal že razvajenemu plemenitašu, kaj je, kaj zna in kaj premore. Obdal je glavarja z ogleduhi, ki so mu poročali, da so mu uradni posli le postranski zaslužek; glavno mu je barantija s konji dirkači. Za te je plačeval visoke vsote, a se po drugi strani je dobro zaslužil na dirkah, katerih se je udeleževal tolikokrat z lastno-ročnim kočiranjem. Kot športnega prenapeteža ga je bilo lahko zvabiti v past, posebno še, če je bila zvito ter premišljeno nastavljena. Guzaj je gruntal nekaj dni, nato se mu je rodil načrt, s katerim se je hotel osvetiti grofu za vsako ceno.

Kozjansko graščino z nepregledno obširnimi gozdovi je oskrboval tedaj dokaj premožni

Kovaškega učenca takoj sprejme Ivan Steblovnik, kovač, Šmartno ob Paki, Savinjska dolina. 945

Prodajam 2 mladi breji kravi, dobri molznici, ter kupim leseno sadno prešo. Naslov: »Livadica«, Celje, Gaberje. 944

Posestvo na prodaj: lepo arondirano, njive, travniki, lepi gozdovi, sadonosnik, skupaj 13 orolov, vsa poslopja so močno zidana, zraven stiskalnica, vodnjak. Cena nizka. Oglasiti: Občinski urad Polenci, p. Moškanjci. 941

Pridno zdravo dekle, ki ima veselje do kuhinje in zna nekaj samostojno kuhati ter vsa domača dela opravljati, se sprejme takoj pri Lud. Krautlofer, Loče pri Poljčanah. 948

ni z izkopavanjem podstavka iz zemlje, so zadeli na človeške kosti. Dvignili so iz zemlje žensko okostje, ki je kazalo jasne znake nasilne smrti. Grški milijonar je svojo nevesto ubil in truplo pa zakopal. Da bi zločin zakril pred preganjalci, je dal postaviti na grob ubite soho z njenim kipom.

*

DRUŠTVENE VESTI

DEKLETA SAVINJSKE DOLINE in sosednih krajev! Zadnje nedeljo meseca junija, to je 28. junija, bo na Gori Oljki velik dekliški tabor. Namen njegov je: 1. proslava tisočpetstoletnice vesoljnega cerkvenega zbora v Efezu, ki je proglasil versko resnico, da je Marija Mati božja ter se sme in mora kot taka častiti; 2. pobuda za krščansko prosvetno delo med našo žensko mladino. Cerkevni govor bo imel preč. g. kanonik Časl iz Maribora, na zborovanju zunaj cerkve pa bo govoril g. dr. Hohnjec, predsednik Prosvetne zveze. Dekleta Marijinih družb, dekliških zvez, naših prosvetnih organizacij in vobče krščanska dekleta, pripravite se na ta svoj tabor!

Sv. Jurij ob južni žel. Katoliško prosvetno društvo naznanja vsem, ki se zanimajo za našo katoliško prosveto, da je naročilo lepo število novih knjig, ki jih izdaja Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani. Sploh je naša prosvetna knjižnica na novo urejena. Prijatelji dobrih in vzgojnih knjig, le pridno sezite po njih! Knjižnica je odprta v nedeljah in praznikih po prvi sv. maši, pred drugo sv. mašo in popoldne po večernicah. — Katoliško prosvetno društvo priredi v soboto dne 13. t. m. zvečer ob pol devetih in v nedeljo dne 14. junija popoldne po večernicah veseligo v Kat. domu. Ako se hočete nekoliko razvedriti in iz srca nasmejati, potem pa pridite in pogledite!

*

Molitve po maši z novim besedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena dosedanja.

Milijarde niso tudi sreča

Srečna kap je zadela pred dnevi najbogatejšega moža Anglije, kralja briljantov — Salomona Joela.

Pred nekaj leti so cenili Joelovo premoženje na 6 milijard Din. V zadnjem času se je pa skršilo njegovo bogastvo radi padca cen na trgu draguljev na 4 milijarde Din.

Potek življenja Samuela Joela se glasi kakor zanimiv roman. Joel se je rodil pred 66 leti v eni najbolj revnih bolnic v Londonu. Njegov oče je preživljal družino na ta način, da je kazal po ulicah delavskega dela Londona razne spretnosti.

Ko je postal Joel star 6 let, se je odločil njegov stric Izak Barnet, da se bo izselil v južno Afriko. S svojo sestro in majhnim nečakom se je ukrcal stric na oceanski parnik, kjer se je preživljal cele tedne med vožnjo le s prepečencem in z vodo.

V južni Afriki je bila izseljencem — sreča mila. Baš kar so bil odkrili briljantne jame v Kimberley. Podjetni Iz. Barnet se je podal takoj na delo.

Slučaj je seznanil Barneta z znamenitim angleškim podjetnikom Cecilom Rhodes, s kojega podporo je postal Iz. Barnet pijonir dijamantne industrije.

Mladi Salomon je vzrasel pod nadzorstvom obogatelega strica. V dobi mladostne vzgoje je doživel Joel bogznaj koliko pustolovščin, ki so ga napravile znanega daleč preko mej južne Afrike.

Po stričevi smrti je podedoval Salomon velepodjetje in je postal kmalu vladar na svetovnem trgu za dijamante. Načeloval je dvema največjima dijamantnima družbama v južni Afriki. Skozi leta in leta je bil predsednik briljantnega odbora v Johannesburgu, ki narekuje cene za nebrušene briljante celemu svetu. Že kot bolj prileten se je vrnil dijamantni kralj iz Afrike nazaj v London.

Bil je dvakrat oženjen, a ni užival sreče v družinskem življenju. Napram

svojim prijateljem je večkrat tožil, da nima nobenega veselja nad neizmerim premoženjem. Ako je hotel katerega izmed gostov posebno razveseliti, ga je pozval v sobico, ki je bila tik ob njegovi delavnici, in je odprl vrata na veliki blagajni. V globočini jeklene blagajne so počivali v pravljicnem blelesku dijamanti neverjetne velikosti in krasote, katere je bil prinesel seboj iz južne Afrike v rojstno mesto.

*

DOPISI

Dogoše pri Mariboru. V nedeljo dne 14. junija 1931, priredi Prostovoljno gasilno društvo Dogoše pri Mariboru tombolo v gostilni Zupan v Dogašah.

Gornja Sv. Kungota. Dne 24. jun. tega leta praznuje naša obmejna župnija na najslovesnejši način praznik presv. Srca Jezusovega. 2 sv. maši, prva ob 6 uri, druga ob 9. Pred drugo sv. mašo se razvije najprej slovesna procesija s kipom presv. Srca Jezusovega po vasi. Vsako leto pride velikanska množica vernega ljudstva od blizu in daleč, da v triumfalni procesiji počasti svojega najdražjega prijatelja. Danes, v času kat. akcije moramo stopiti na plan.

Ptuj. Na binkoštni pondeljek je rešil gotove smrti dijak svojega prijatelja in sošolca s ptujske gimnazije. Ker sem sam videl prizor, ga lahko opišem. Na Vičavskem otoku so se trije dijaki kopali. Ko so šli v vodo, je takoj pograbil močan tok Drave dijaka Pavličiča ter ga vlekel v sredino Drave, da se je začel počapljati in klicati na pomoč. Ko je videl dijak Belšak nevarnost, je planil v vodo za njim. Prijel ga je in držal nad vodo, ki ju je gnala nad pol kilometra daleč, dokler ni prišel s čolnom g. Krivec in ju rešil iz valov. Tedaj sem videl, kaj zmore pravo prijateljstvo v nesreči. Ko sem pozneje zvedel, je Belšak sin revnih starišev in vzgojen v pravem krščanskem duhu. Takšen duh usposablja človeka, da vrši dolžnost ljubezni do bližnjega.

oskrbnik Dietrich. Bil je trdno nemškega prepričanja in Guzaj njegov vsikdar v krčmi dobrodošli somišljenik. Oskrbnik je spoštoval gozdarja iz Gornjega kota, znal je toliko lovskih zanimivosti in je bil vprav strokovnjak v razkladanju Guzajevih napadov. Bogatejši Kozjani so se čutili nekako posebno varne, ako se je mudil med njimi žusemski graščinski logar, ki je v besedah kar kopernel, da bi se le srečal enkrat s tolovajem, ki je priklical tekom par let toliko razburjenja, strahu ter groze kar v dve spodnještajerski glavarnosti. Posebno je povdarjal, da bi bilo treba poveriti izsleditev razbojniškega gnezda civilistom in ne žandarjem z nerodno opremo. Orožništvo samo ne bo kos tolovajstvu, ki je že preveč drzno, vkoreninjeno in ima svoje zaupnike. Kozjanski purgarji so komaj čakali, da se je prikazal med njimi žusemski gospod, ki je znal kaj novega iz Guzajevga koledarja. Oskrbniku je bil gozdar ljub ter drag poleg družabne zanimivosti še radi tega, ker je bil izboren posrednik pri lesni, živinski in konjski trgovini.

Koj ko je izrazil Dietrich skrb, kam z dvema pravlahkima, doma vzrejenima konjičima, je uganil gozdar pravo. Pripovedoval mu je o brežiškem glavvarju, ki je kar zaljubljen v bolj plemenito konjsko robo, katero preplačuje in vzgaja za razna dirkališča. Ponudil se mu je, da bo posredoval pri kupčiji, ko bo imel kmalu opravka v Brežicah. Tega sporočila je bil oskrbnik tolikanj vesel, da ga je povabil, naj se pelje do kupca z njegovimi na prodaj odločenimi konjiči, kadar hoče in seve proti dobri mešetarini, da ne bo njegov trud zastonj. Segla sta si v roke in določila dan, kedaj se odpelje gozdar s konjskim blagom v Brežice. Dietrich bo napisal še pismo na glavvarja, ki bo obenem logarju pooblastilo za prodaj za tako in tako ceno.

Minul je dober teden in že je bil logar iz Žusma v Kozjem in bil pripravljen, izpolniti oskrbniku dano obljubo. Dobro je predjužnikoval v graščini, ko so bili zapreženi iskri konjiči v mičen lovski voz. S prodajno pravico in priporočilom v žepu na voz in šlo je po trgu v la-

Lepo posestvo v vinorodnem kraju se progradov, sadonosnika, da, obstoječe iz vinonjiv, travnikov, gozda in poslopij. Naslov: Turk, Črešnjice, pošta Vojnik. 954

Prodam posestvo okolica Poljčan, to je troje poslopij, vse v dobrem stanu in z opeko krito, travnik, 2 njivi, vinograd, gozd, sadonosnik, redi se 1 kraja. Lastnik Knaflič Anton, trgovec, Poljčane. 937

Inserirajte!

Berkovci. Veliko javno tombolo priredi dne 21. junija 1931 ob 15. uri ob vsakem vremenu prostovoljno gasilno društvo Berkovci, na vrtu g. Matija Jurinec z nad 400 krasnimi dobitki. Glavni dobitki: 1. novo fino moško kolo; 2. vreča banatske moke 85 kg; 3. kladiva trdih drv (4 m³); 4. železen plug; 5. fina moška obleka. Preskrbljeno bode za izbornu pijačo in jedila. Obilne udeležbe pričakuje društvo.

Gornja Radgona. Zadnje čase ga skoro ni dneva, da se ne bi pojavil v naših krajih kak potnik ali zastopnik te ali one zavarovalnice. Obiskujejo posestnike ter jih skušajo dobiti za čim višja zavarovanja zoper požar. Kmeti potem plačuje visoko letno zavarovalnino, nima pa nobene gotovosti, da bo v slučaju nesreče res dobil oni znesek, za katerega plačuje premijo. Mnogo posestnikov še ne ve, da zastopa v Gornji Radgoni g. Husjak Franc edini res domači zavarovalni zavod, namreč Vzajemno zavarovalnico v Ljubljani. On rad in brezplačno stoji vsakomur ob strani z nasveti in navodili za zavarovanje. Zato naj bi ne bilo posestnika, ki se radi zavarovanja ne bi najprej obrnil na domačega človeka po nasvet. Le tako bo mogoče, da posestnik ne bo nasel del sladkim besedam tujega potnika in podpisaval v svojo škodo zavarovanja, od katerega bo imel le veliko plačila.

Sv. Trojica v Halezah. Antonovska nedelja se bo letos obhajala slovesno dne 14. junija. Ker je letos 700 letnica smrti sv. Antona, zato se romarji iz sosednjih župnij tembolj prijazno vabijo v Podlehnik na božjo pot k svetemu Antonu. Prvo sv. opravilo bo ob 6. uri; drugo ob pol 10 s slovesno procesijo. Vmes več sv. maš in priložnost svete spovedi.

Poljčane. Krasni, solnčni dnevi so privabili ob binkoštnih praznikih mnogo ljudi od blizu in daleč na sveži zrak, da se odpočijejo v naravi, da uživajo nje krasoto. Tako je tudi res krasno izletno točko na Boču posetilo te dni izvanredno veliko število izletnikov. Zlasti binkoštni pondeljek je bil rekordni dan. To pa najbrž zato, ker je bil kot drugi praznik vsakomur na razpolago, da se odpočije. — Pri sv. Miklavžu je bila v nedeljo sv. maša in g. župnik je omenil, da se bo zanaprej redno vsako nedeljo maševalo v tej starodavni cerkvi, ki je bila dosedaj nekako zapuščena in je bila tukaj sv. maša samo enkrat letno. Prednjačila je druga poljčanska podružnica,

Občinski uradi

imajo dandanes mnogo takih poslov, da morajo obvestila, vabila in razne druge tiskovine sami sestavljati in načrtovati. Pa večje občine so si zato že omislile pomnoževalne aparate

„ORMIG“

Ta pomnoževalni aparat dela brez matric, brez barve in pomnožuje zelo enostavno in brzo. Ni treba pisalnega stroja. Lahko se črta in riše ter odtiskuje tudi v več barvah naenkrat.

Pišite po ponudbo na:

TISKARNO SV. CIRILA, MARIBOR.

nekaj slovita božja pot Ljubična, ki je posvečena ljubeči Materi božji ter je tam več žegnanj. S tem pa bo pri sv. Miklavžu dana prilika vsem izletnikom, da se udeležijo sv. maše, kadar se bodo hoteli po nedeljah na Boč podati, ker je to res krasna pot in ni daleč. Iz postaje Poljčane se pride do sv. Miklavža v eni uri. In poldrugo uro se rabi do razglednega stolpa, seveda za onega, ki se ne zamoti v restavraciji pri sv. Miklavžu. Pot se vije po hladni senci in je od sv. Miklavža do stolpa lepo urejena. Ko se iz stolpa nagledaš mičnih vasi in mest okrog Boča, se boš gotovo čudil krasoti teh krajev in rad se vsakdo zopet napoti na Boč, če ima le čas. — V zadnjem času so začeli prihajati izletniki in turisti iz daljnjih krajev, od Ljubljane in Maribora in dosti celo iz Zagreba. Seveda se tudi pridno oglašajo pri sv. Miklavžu in to znači knjiga, ki je v restavraciji »Planinski dom«. Restavracijo oskrbuje g. Žnidarič, ki nudi izletnikom vsakovrstna jedila in pijače po zmernih cenah. Kdor je bil že na Boču, se vedno še rad vrača nazaj in misli le na Boč, v planinski raj.

Sv. Jurij ob južni žel. V četrtek, na praznik presv. Rešnjega Telesa, se je zgodila večja nesreča s kolesom. Neki gotovi B. je zavozil s kolesom v neko staro ženico, jo podrli na tla, poškodoval njo in sebe. Zakrivil je kolesar sam nesrečo radi nepredvidne vožnje. Poplačati bo moral ženici napravljeno škodo. — V našem trgu se včasih pojavljajo ponoči, ka-

dar vse mirno spi od dnevnega težkega dela, temni elementi, ki kalijo s svojim krokanjem in vriskanjem nočni mir. Če dotični mislijo, da nas bodo s tem krokanjem in vpitjem zabavali, se prav pošteno motijo. Občina je ba- je že določila gotove organe, ki bodo skrbeli za mir in red v trgu.

Šmarje pri Jelšah. Telovo procesijo smo obhajali po novem redu, ki pač vsakomur ugaja. Prej nekaj smo hodili le po beli cesti do križa onkraj sodišča in se vsakokrat do dobrih navžili vročine in prahu. Zdaj pa smo se lepo razvrstili do Habjana, kjer je bila prva kap'la, in se potem podali do Pustekovega oltarja, kjer so vsi udeleženci pred in za nebom lahko gledali lepe obrede in slišali krasne molitve druge postaje. Odtod smo med njivami in rav- niki krenili pred dr. Rupnikovo hišo, da v gosti senci drevoreda prosimo Gospoda nebes in zemlje obilnega blagoslova za naše delo in trud, ter smo potem šli mimo naselbine naših ljubih rajnih do Škapulirske kapele, kjer smo v pričo krasno ozaljšanih in bogato razsvetljenih hiš končali nepozabno slovesnost. Upamo, da ostane ta red, in da tudi v prihodnje ne bo gledalcev, ampak le samih pobožnih spremljevalcev procesije vse polno.

Šmarje pri Jelšah. Prekrasni solnčni dnevi so pripeljali že mnogo izletnikov na naš prijazni hrib Sv. Roka. Da si pri vsakem šolskem izletu ogledajo predvsem cerkev dotičnega kraja, je samo ob sebi umevno, naj se je duša nepokvarjenega otroka veseli. Prepričani smo zato, da se je tudi našim šolskim izletnikom v Ljubljani pokazala poleg velesejma in drugih zanimivosti še notranjščina te in one tamonjšnih cerkev, posebej sv. Miklavža in sv. Jožefa. To je vzgojno in ostane otrokom v spominu in smo zato tudi voditeljem iskre no hvaležni. — Z velikimi stroški in z občudovanja vredno požrtvovalnostjo je naš »Procvit« pod načelstvom g. dr. Lorgerja napravil na zapadni strani trga novo udobno kopališče. Ker se dela nad kobinami bližajo koncu, se bo kakor slišimo govoriti v nedeljo 14. t. m. po slovesni blagoslovitvi izročilo svojemu namenu. — Za prvo julijsko nedeljo nam pa pripravljajo naši pridni ognjegasci lepo slovesnost blagoslovitev nove motorne brizgalne. Vsi domačini jo z veseljem pričakujemo in želimo videti ob tej priliki tudi prav mnogo ljubih sosedov in prijateljev gasilstva.

Sveťa mati Ana. Molitvenik za žene in matere.

Cene: 32, 33, 34, 35,
52 Din.

Razlika cene je v ve-
zavah knjige. Cenejšo
so za vsakdanjo obra-
bo, dražje pa za daro-
ve mladim ženam, in
še zlasti nevestam, za
katere je najdragoce-
nejše ravno še komaj
dobro dovolj!

Za naročbe se pripo-
roča:

**TISKARNA
SV. CIRILA, MARIBOR**

hnem trabu, kakor bi držal po pernici. Mlada ko-
nja sta bila izborno sparjena gleda velikosti, barve
in dolgosti koraka. Peketala sta v neprisiljenem
trabu, da je bilo treba držati le vajeti napete,
bič in vzpodbudna beseda sta bila pri tej odlični
čilosti preveč. Logar se je odpeljal iz Kozjega
kakor Elija v nebo proti Podsredi, Koprivnici
in Rajhenburgu, kjer je krmil ter napajal. Po-
vsod so občudovali mladi konjski par, ki je kar
hrzal od spočijenosti in bil vesel, da je enkrat
za dalje časa na cesti. Iz Rajhenburga je oddrčal
proti Vidmu in že je bil v Brežicah, kjer je
sklenil, da bo odpočil konja do drugega jutra.
Poiskal je glavarja na stanovanju v gradu ob
mostu preko Save in mu izročil pismo kozjan-
skega oskrbnika, s katerim sta bila dobra lovska
prijatelja. Ko je preletel z očmi pisanje, je bil
uverjen, da mu pošilja lovski tovariš nekaj po-
sebnega za dirko. Prosil je gozdarja, naj pride
zgodaj zjutraj ponj, da si bo robo ogledal in
bosta napravila poskusno vožnjo. Treba je bilo
rano vstati, konje očediti ter nakrmiti in radi

teh opravil je bil logar koj po večerji pod koco
v hlevu pri konjih.

Glavarja ni bilo treba buditi, niti klicati,
je že bil pripravljen, ko so pripeketal konji po-
nosno dvignjenih glav na ogled. Gospod je bil
strokovnjak v presoji konj. Pregledal je brhki
živalci od vsake strani, ju gladil in se zanimal
posebno za vitkost nog. Ko je bil ogled na sredi
Brežic končan, je hotel preizkusiti še konjski
korak po ravnem in v hrib. Sam je odločil cesto
iz Brežic proti Vidmu, tukaj je dovolj ravnine
in tudi klancev. Skraja je pustil vajeti logarju
in motril z največjo pazljivostjo kot izvedenec
lahki trab z dolgimi ter uspešnimi koraki. Oskrb-
nik ni lagal, ko mu je sporočal, da je konja z
lahkoto voditi le z vojkami brez vsakega podži-
ganja z besedo ali celo z bičem. Ko je prijel sam
za vajeti, sta prestala konja preizkušnjo brez-
hibno. Skoro isti korak kakor po ravni sta ob-
držala tudi v lažje klance, kar je bil znak izredne
vztrajnosti, ki je odlična lastnost pri dirkanju.

(Dalie sledi.)

Laški okraj. Gospodarska kriza našega kmeta postaja čim dalje hujša. Na binkoštni terek se je vršil v Laškem živinski sejem, kateri je bil jasna slika težkih in obupnih razmer, ki tlačijo sedaj našega kmeta. Kmetje so sicer prignali živino, pa kupcev ni bilo, zato se ni skoraj nobenih kupčij sklenilo. Povprečna cena za srednje vole je Din 6.50 za kg žive teže, pa tudi nižje, le malo pri kakšnem slučaju so cene višje. Prvi dohodek, ki ga je imel kmet spomladi, je bil izkupiček za mlade prašičke. Zadnja leta so se prodajali 7—8 tednov stari po 200 Din, a letos samo po 75 do 100 Din. Zadnji čas pa sploh nihče ne vpraša po njih. Vse pa, kar kmet kupuje, pa le malo pade v ceni ali pa nič. Dne 15. avgusta zapade v plačilo prva polovica davkov. Že sedaj nas navdaja skrb, kje bo denar za plačilo davkov. Kmetstva so začeli kupovati meščani. Še nedavno je dvoje kmetijskih posestev prešlo iz kmetijskih v meščanske roke. Na vsak način je potrebno, da se pri iztirjanju davkov milo postopa, oziroma se rok podaljša.

*

V ozadju je nemški kapital.

Usoda litvanskega in poljskega naroda sta si zelo podobni. Oba naroda sta prišla pod caristično Rusijo in si ohranila od svoje nekdanje slave ter veličine v skupni poljsko-litvanski državi samo še lepe spomine in neizmerno hrepenenje po samostojnosti. Najboljši sinovi obeh narodov so radi svoje udanosti katoliški veri polnili caristične ječe ali pa živeli v pregnanstvu v Sibiriji. Zato se zdi skoraj nemogoče, da divja kulturni boj ravno v tisti Litvi, ki je toliko pretrpela in žrtvovala za katoličanstvo.

Kulturnega boja si litvansko ljudstvo ni želelo in ga obsoja, ker nima od njega nikakih kulturnih, narodnih, gospodarskih ali političnih koristi, ampak samo škodo. Kulturni boj mu odvzema svobodo, gazi častitljiva narodna sporočila in ga spravlja pod oblast tujega kapitala. Pravi oče litvanskega kulturnega boja je namreč nemški kapital. Da bi si zagotovil litvanski trg in ga zaprl Poljski, je podpiral pretirane desničarske litvanske kroge v njihovi gonji proti Poljakom in katoličanstvu. Samo v boju proti katoličanstvu vidi jamstvo za nadaljnje poljsko-litvansko sovraštvo, ki nudi nemškemu kapitalu velike koristi. Katoliška preteklost poljskega in litvanskega naroda ter njuna organska zveza s Cerkvijo bi v dobi oživiljajoče se Katoliške akcije prej ali slej morali dovesti do pravih odnosov med Poljsko in Litvo. S pomočjo temnih tujih sil, ki si hočejo preko Litve pridobiti vpliv na ostale baltičske države in si ustvariti direktno zvezo s Sovjetsko državo, se je posrečilo protikatoliški struji z nasiljem vreči krščanske demokrate iz vlade in se z nasiljem obdržati na državnem krmilu. Ko so usta in časopisi sedanjih oblastnežev prepolti nacionalističnih gesel, se v Litvi mirno utrjuje nemški kapital. Litvanski vladni krogi vidijo nevarnost samo v tistem katoličanstvu, ki je edino rešilo litvanski narod germanizacije in rusizacije,

ter vzgojilo skoraj vse najboljše buditelje in borce za narodno svobodo. Ako ravno vedo, da brez litvanske katoliške duhovščine ne bi bilo litvanske države, vendar proglašajo katoličanstvo za državni nevarno. Svoje postopanje prikazuje litvanska vlada svetu na ta način, kakor da bi se samo branila pred rovarenjem katoliških škofov in duhovnikov.

*

Izdal. Profesor, ki ima v zavodu nekaj dečkov: »Tako daleč si že torej prišel, Fric, v kleti si lizal mleko? Kako se imenuje bitje, pred katerim ne ostane nič skrito, ki vse vidi, pred katerim sem le majhen prah?« — Fric jokajoč: »Gospa profesor.«

Ko je slavní francoski satirik Rable ležal na smrtni postelji, so se zdravniki v njegovi navzočnosti posvetovali, kako in kaj. Tedaj je bolnik, ki je bil sam izvrsten medicinec, odprl še enkrat oči in rekel: »Gospodje, dajte, da umrem naravne smrti!«

Vzgojno stališče. Ljudsko šolo obišče nadzornik. Med poukom zapazi, da učiteljica vsakega pokliče, kdor se z roko oglasi, samo enega ne. Nadzornik je radoveden, zakaj to. Učiteljica mu pojasni, da je tisti učenec malo »tako« in hoče včasih vedeti čudne stvari. Nadzornik pokara učiteljico: »Vzgojno stališče zahteva, da se posebno skrbno zavzamete in zanimate za zaostale reveže. Prosim, vprašajte ga takoj, kaj hoče!« — »No, mali, kaj boš pa ti povedal?« se obrne učiteljica na fanta. — Deček počasi vstane in se odreže: »Tale zraven mene me je vprašal, koliko časa bo tistile osel še tu ostal...«

Najemnina za to hišo je 2000 Din mesečno in 1000 Din v naprej kot aro. — »Kje pa imate hlev?« — »Kakšen hlev, čemu vam ba bo?« — »Za onega osla, ki vam bo tako visoko najemnino plačal!«

Hipohonder: »Gospod doktor, včeraj sem bil pri Vašem predavanju o ledvičnih boleznih in sem trdno prepričan, da imam to bolezen.« — Zdravnik: »Nesmisel! Ta bolezen je taka, da bolnik nič ne čuti bolečin.« — Hipohonder ves prepaden: »To se čisto strinja.«

Neki mož je prišel v urad ter naznanil, da mu je pes stekel. »Moj dragi,« pravi uradnik, »pojdite v prvo nadstropje, jaz imam samo kugo na parklji in gobcih.«

Nevarni bacili. Nekoč je sedel učeni profesor v krogu svojih sorodnikov. Dobro so jedli in pili. Za posladek so prinesli tudi črešnje. Učenjaku so kaj dobro tekale, a preden jo je dal v usta, je pomočil vsako črešnjo v kozarec vode. Ko ga je eden izmed sorodnikov vprašal, zakaj to dela, je mož zobal dalje, obenem pa je začel predavati o neizmernem številu bacilov, ki se držijo na površini vsake črešnje. »Poglejte,« je rekel, »človek ni nikoli dovolj previden pred nevarnostjo bacilov, ki na-

padajo in polagoma upropastijo še tako zdrav organizem. Če si hočete prav, posnemajte mene in si osnažite vsako črešnjo, preden jo pozobljete!« Ko je bil končal pridigo, se je globoko zamislil, vzela kozarec z vodo, v kateri je pral črešnje in izpil na en dušek.

Znanec je rekel detektivu: »To je pa res čudovit in razburljiv poklic!« — Detektiv: »Priznavam, zadosti razburljiv. O tem vam lahko zapojem pesmico.« — Znanec: »Ste li že tudi kedaj zasledili velike sleparje?« — Detektiv: »Gotovo, med njimi ta slučaj: Stvar je šla za lepo mlado deklico. Prisegel bi, da je nedolžna kot angelj, a se je izkazala kot prava vražja baba.« — »Kako ste pa na to prišli?« — »Za ženo sem jo vzel!«

Materin nasvet. Hčerka: »Mama, jaz sem se danes sprla z mojim ženinom. Kdo izmed naju mora prvi odnehati?« — Mati: »Pred poroko ti, po poroki pa oni!«

Hudi pes. Tuji gospod je šel mimo neke hiše. Na pragu je sedel majhen deček in vprašal tujca: »Gospod, ali se ne bojite našega psa?« — Gospod vpraša: »No, kje pa ga imate? Je li velik?« — Deček: »Prihodnje leto ga bomo kupili.«

Zdravnik: »Torej pazite, ljubi moj! Te kroglice tu so za bolečine v ledvicah, tablete za želodec, one kroglice pa za živce!« — Bolnik: »Lepo, gospod doktor, ali kako vejo ta zdravila, kam naj gredo, ko so enkrat notri?«

Na razpotju. Dolgovič: »Zdaj pa res ne vem, ali naj posestvo prodam ali ne. Če ga ne prodam, ne morem plačati davka, če ga pa prodam, mi pa davka ni treba plačati; to se torej pravi, če posestvo prodam, tedaj ga smem obdržati, če ga pa hočem obdržati, moram ga prodati. Ali je to zanimivo! Moram še enkrat premisliti!«

*

Raznoterosti.

Kako dolgo prebavlja želodec meso? Profesor dr. Mangold in dr. Meyer sta delala zanimive, čeprav nekoliko trde, poskuse, da ugotovita, kako dolgo prebavljajo različni živalski želodci različne vrste mesa. Razne vrste mesa sta dala v male kovinske preluknjane posodice, na te posodice sta pritrdila še tanke verižice, potem pa sta dala posodice požreti psu, čuku, vrani in kokoši zapored. Na verižici sta posodice vedno lahko potegala iz živalskih želodcev in pregledovala učinek prebave. Pes je govedino najhitreje prebavil (v 11 urah in 20 minutah), potem jo je prebavil čuk, zatem vrana in kokoš. Kokoš je rabila za prebavo 17 in pol ure. Najhitreje so prebavile poskusne živali golobje meso, potem ribje meso, svinjino in govedino. Tudi način priprave mesa je važen. Najhitreje so živali prebavile kuhano ali pečeno meso, suho meso kuhano, suho meso surovo in najtežje so prebavile surovo sveže meso.

Kadilec po smrti. V češkem mestecu Prerovu je umrl pred nekoliko dnevi ključavničar Hasek. Ker so bile okol-

ščine njegove smrti precej skrivnostne, je dala oblast njegovo rakev izkopati in odpreti. Kako so se začudili, ko so našli v njej mrtveca vsega pokritega s cigaretami! Toda vdova je kmalu razjasnila to stvar. Povedala je, da je bil pokojni strasten kadilec in da je še na mrtvaški postelji izrazil željo, naj ga po smrti dobro založijo s cigaretami. In žena mu je to poslednjo željo izpolnila.

Odkritje magnetičnega severnega tečaja pred 100 leti. Dne 2. junija je minulo 100 let, odkar je bil odkrit magnetični tečaji od Jamesa Clarke Rossa. James Ross, ki je preživel skoraj celo življenje v severnih pokrajinah, je bil poveljnik severnotečajne ekspedicije, katere se je lotil njegov stric John Ross v letih 1829—1833, da bi preizkusil severnovzhodni prehod proti vzhodu. James Ross, ki je spremljal v letih 1819—1827 Parrija na štirih severnih ekspedicijah, sicer ni dosegel zaželenega cilja — severnega tečaja, pač pa je zarisal kot prvi na karti obal Bootlin Felix in King William dežele. Po hudem boju z ledom je morala zapustiti ekspedicija parnik »Victory«, ki se je bil podal kot prvi na raziskavanje večnega ledu. Po dolgotrajni vožnji v čolnih so bili člani severne ekspedicije rešeni od pomožne ladje.

Kaznovana pohlepnost. Neki hišni lastnik v Parizu je odpovedal stanovanje svojemu najemniku, uradniku Filipiniju, češ, da potrebuje prostore za svojega bližnjega sorodnika. Ko se je Filipini upiral, je gospodar sodnijsko dosegel prisilno izselitev. A pozneje se je izkazalo, da je zasedla stanovanje namesto dozdevnega sorodnika družnica neke inozemske banke. Namesto 6000 frankov ki jih je plačal Filipini, je znašala nova stanarina že 40.000 fr. Hišni lastnik je torej naredil izvrstno kupčijo. A policija je to reč prijavila sodišču. Sedaj je moral pohlepni hišni gospodar plačati najvišjo v zakonu določeno globo v znesku 5000 frankov poleg 30.000 frankov odškodnine nezakonito deložiranemu Filipiniju.

Ribiči brez kruha. Moskovska »Izvestija« prinašajo pritožbo nad 600 ribičev iz Balaklavskega zaliva na Črnem morju. Pričeli so pomladanski lov, pa zelo trpijo vsled pomanjkanja živil. Pogrešajo najbolj kruh. Ostati bi morali po več dni na morju, da bi opazovali nastavljene mreže in trnke. A na odredbo prehranjevalnega urada v Sevastopolju dobijo vedno samo za eden dan kruha, da »ne bi predaleč odhajali od obale«. Vsled tega morajo ribiči, najsi imajo še toliko sreče pri lovu, zvečer vedno dvigniti sidra in odriniti nazaj v Sevastopolj. Drug dan zopet dobijo kruh, zopet odrinejo na morje in večkrat ostanejo brez plena, ker so med tem odšle ribje jate kam drugam. K temu poročilo »Izvestij« je pripomniti, da se oblasti najbrže boje tihotapljenja tujega blaga, ali pa da bi morebitni begunci uhajali na Turško.

Otok mučenikov. Devet km daleč od Rocheforta na Francoskem ob ustju reke Charente leži neobljuden, z borovjem poraščen otočič Madame. Zdaj je

na prodaj. Država bo obdržala samo le najvišji vrh z razvalinami nekdanje srednjeveške trdnjave. Še pred 50 leti so notri stanovali vojaški kaznjenci. Zdaj je poslopje prazno in biva notri le samo en čuvaj. Ob času lova na tunine mu dela družbo več ribičev, ki prenočijo v njegovi čolnarni na obali. Zato se dviga ob jugozapadnem koncu otoka veliko razpelo, kjer se zbirajo vsako leto jeseni številni romarji. Med revolucijo so bile ob otoku zasidrane barke s stotinami ujetih duhovnikov, ki so tu umirali na legarju, ali tudi bili obešeni, ker niso hoteli zatajiti vere. Rabljali so pometali ostanke v morje, pa tok jih je pozneje vedno vrgel na skalovje Madame. Po revoluciji so ljudje svečano pokopali kosti mučenikov in nad njimi zgradili kapelico. Visok kamenit križ na kraju, kjer je vrglo morje na obalo ostanke umorjenih in onemoglih, je zdaj postal priljubljena božja pot.

»Črna roka« v Švici. Policija v Ženevi je izsledila tolpo mladoletnih nepridipravov, ki so pod vplivom znanih kriminalnih in detektivskih filmov sami poskušali izvrševati to v dejanju, kar so videli na platnu. Organizacija je bila seveda »tajna«, znak organizacije pa je bila »črna roka«. Organizacija je začela »poslovati« pred nekaj časom. Takrat je bila policija obveščena, da je bil iz nekega čakajočega avtomobila ukraden žepni robc. Potem zopet je bila ukradena škatljica vžgalic, potem pa je šlo vedno na višje. Uspehi so zlikovce napravili tako predrzne, da so začeli razne ukradene malenkosti pošiljati na naslov policije po pošti, vsaki pošiljki pa so priložili vizitko s »črno roko«. Policija je dolgo imela vse to početje za otročje budalosti. Ko pa je »črna roka« enkrat ukradla večjo vsoto denarja, je postala stvar resna in policija je kmalu dognala, da so v tej organizaciji sami mladoletni frkovci, ki jih je kmalu vse polovila in po zaslugi kaznovala, brez strahu pred skrivnostno »črno roko«.

Navidezna smrt. V neki občini blizu Tešina se je primeril zanimiv slučaj navidezne smrti. Neka samotna ženska, ki je že dalje časa bolehal, ni v zadnjem času celih 24 ur ostavila hiše. Sosedje so odprli stanovanje in jo našli otrdelo. Po njih sodbi je bila mrtva. Veleli so jo prenesti v pokopališčno kapelico. Ko so jo ženske naslednjega jutra umivale in jo hotele položiti v rakev, se je navidezno mrtva ženska dvignila in se zelo čudila svoji okolici. Ženske so se seveda močno prestrašile, vendar pa so imeli toliko poguma, da niso zbežale, marveč odnesle bolnico takoj domov in jo izročile zdravniški oskrbi.

Finska bo zopet pila. Po dolgih letih »suše« je Finska po odredbi zakonodajne zbornice zopet upravičena do prave pravcate pive, in sicer močne 2.25 odstotkov. Vse pivovarne so naravnost preplavljene z naročili, in dasi delajo vse s polno paro, jim jih je nemogoče pravočasno izvršiti.

Zob v pljučih. 28 letna Mrs. Williams v Chikagu se je morala nedavno podvreči nenavadni operaciji, za kar se je morala podati k posebnemu specialistu. Operacija je srečno prestala in se potem vrnila domov. Pred nekaj tedni je ženski izginil iz ust en zob. Za stvar se ni sprva dosti brigala, dokler se ni par dni pozneje pojavila

pri njej visoka vročica. Preiskava z X-žarki je pozneje pokazala, da je prišel manjkajoči zob skozi sapnik v pljuča.

Oče uči sinova ropati. Neki družinski oče v Troutdab v Severni Ameriki hoče naučiti svoje otročice zelo dobičkanosne obrti. Medtem, ko je mama sedela zunaj v avtomobilu, je papa z dvema sinčkoma stopil v banko. Sinova, katerih še ni noben 10 let star, sta pristopila k prodajalni mizi in položila na njo pest drobiža ter prosila uradnika, naj bi jima za to dal debel denar. Medtem ko je uradnik drobiž štel, je pristopil oče in ga s samokresom potisnil v sobo v ozadju, kjer so ga nato vsi trije zvezali, pobrali iz blagajne 400 dolarjev ter se potem odpeljali v avtomobilu, ki jih je čakal zunaj.

Naposled se mu je samoumor le posrečil. 56letni Merlin Andres v mestu Los Angeles v Kaliforniji se je naveličal življenja. Vsedel se je v svojo sobo, odprl plin in čakal na smrt. Bela žena pa ni hotela takoj na komando priti in tako je Andresu postalo dolgčas. Da bi se v zadnjih trenutkih malo razvedril, si je prižgal cigareto. Temu je sledilo takoj dovolj »zabave«, kajti užgal se je plin, eksplodiral in raznesel celo hišo. Andres je sicer dosegel svoj cilj, a ne vsled plina, marveč vsled težkih poškodb, katerim je podlegel.

Pijančevanje — posledica sladkosnednosti. Na nekem zborovanju londonskih zdravnikov je neki medicinec povdarjal v svojem govoru, da starši, ki dovoljujejo svojim otrokom prekomerno zavzivanje slaščic, jim ustvarjajo s tem temelj za bodoče pijančevanje. Izvajal je, da se s prekomernim uživanjem sladkih jedi goltanec privadi posebnemu dražljaju, katerega išče v poznejših letih v alkoholu.

Hotel ženo ustrašiti, pa se skoro ustrelil. 34 letni K. Stone v Chikagu je hotel zatrditi svoji ženi, da jo še vedno ljubi. Žena mu je namreč očitala, da ima razmerje z neko sosedo. Mož je nato zgrabil samokres, ga pritisnil na sence in zagrozil ženi, da si bo končal življenje, ako mu ne bo verjela. Žena pa mu ni niti imela časa odgovoriti, kajti komaj je izgovoril, je že tudi počil strel, ki je moža nevarno ranil. Samokres je sprožil neprostovoljno, ko mu je prst zdrknil in pritisnil na petelina.

Sredstvo proti mišim. Dobro sredstvo proti mišim so baje smrekove vejice. — Smrekove vejice zdrobimo ter zamašimo z njimi luknjo. Baje že duh sam prežene miši. Če to parkrat storimo, se kmalu znebimo miši in podgan. Smrekove vejice so tudi lahko suhe.

Preveč krvi žrtvoval za druge. V Philadelphiji je umrl 47 letni Kennedy, ki je tekom zadnjih 18 let rešil življenje okoli 150 osebam s tem, da je potom transfuzije dal za nje svojo kri. Ta njegova darežljivost je po mnenju zdravnikov tudi kriva njegove smrti. Tolika izguba krvi je namreč preveč delovala na njegovo srce, ki je vsled tega prenehalo biti.

Sam za se poklical pogrebniika. Nekega večera je v Chikagu pogrebniik J. Hodkinson dobil po telefonu sledeče sporočilo: »Tukaj govori tvoj prijatelj Greer Gallo-way. Pridi semkaj pome.« Tem besedam je neposredno sledil pok strela. Hodkinson je obvestil policijo in nato odhitel na Gallo-wayjevo stanovanje. Predno je odprl tam-

kaj vrata, je začul še drugi strel, in ko je prišel v stanovanje, je našel svojega prijatelja ležati z dvakrat prestreljeno glavo umirajočega na tleh.

Učiteljica se žrtvovala za otroke. V brezuspešnem poizkusu, da bi rešila dva otroka pred prihajajočim vlakom, je 26 letna učiteljica Miss Helen Scott v kraju Gene-seo v Severni Ameriki izgubila življenje. Z njo sta bila ubita tudi oba otroka. Učiteljica je vzela svoj razred na izlet. S tremi otroci je stala na nekem malem železniškem mostičku, ko nepričakovano pridrvi vlak. Otroci so postali zmedeni in so skočili naravnost na progo. Učiteljica je skočila za njimi, da bi jih potegnila na varno, in se ji je tudi posrečilo, da je enega

otroka pravočasno vrgla s proge. Za druga dva pa je bilo že prepozno. Zadel jih je vlak in jih vrgel visoko v zrak ter jih na mestu ubil.

Predsednik Hoover za razorožitev. Početkom maja je bilo v Washingtonu zborovanje mednarodne trgovske zbornice. Zborovanje, katerega se je udeležilo okrog tisoč delegatov, je otvoril predsednik Zedinjenih držav Hoover s pozdravnim nagovorom. V svojem govoru je poudarjal, da velik del krivde za sedanjo gospodarsko krizo leži na orožju, pod katerim svet danes naravnost ječi in ki ovira vs o uspešno sodelovanje med narodi.

»Svetovni stroški za oboroževanje,« je dejal Hoover, »znašajo letno pet milijard

dolarjev, kar je okrog 70 odstotkov več, kakor je bilo pred svetovno vojno. Kljub temu, da smo vsi podpisali Kellogov pakt, s katerim smo obsodili vojno kot sredstvo za poravnavo mednarodnih sporov, štejejo vendar armade celega sveta danes pet in pol milijonov mož v aktivni službi in nad dvajset milijonov v rezervi. Vse te velikkanske sile, ki ogromno prekašajo predvojno stanje, je treba razorožiti, da bodo prišli narodi do medsebojnega zaupanja in da se bodo odstranile neprestane grožnje in strah, ki imajo za posledico nestalnost, politično in ekonomsko. To ovira svet, da ne more priti na njem do zdravih razmer, in vojaške sile požirajo ogromne vsote narodnega premoženja.«

Za našo deco.

Tone Palčič.

Uvod.

To je bilo pred davnim, davnim časom, še v dobi, ko so zajci preganjali pse, žabe predle na kolovratu, a mačke nosile čevlje.

Neki dobri vili je prišlo tedaj na pamet, da bi malo potovala po svetu. Naročila je, naj ji vprežejo v lahek voziček dvanajst krilatih miši.

Ko je dospela v bližino siromašne vasi, je stopila z voza in se je izpremenila v staro ženo. Radovedna je bila, kako jo bodo sprejeli. Šla je v prvo hišico. Tu je stanoval reven drvar s svojo ženo. Bila sta zelo revna, pridna in gostoljubna. Kar sta imela, sta vse prinesla pred vilo.

Vila je bila z njima zelo zadovoljna. Zato ji ma je rekla pred odhodom:

»Jaz sem vila. Videla sem, da sta vrla človeka. Kaj si želita? Le povejta! Vajino željo bom takoj izpolnila.«

»Oh, dobra vila!« je zaklicala žena. »Imava njivico, zdaj docela posejano; imava lepo kravico; imava najino hišico, v kateri si sedaj. Dovolj za srečo in zadovoljstvo. Ali nekaj je, kar tako zelo poželiva. Da bi samo imela dete, čeprav ne bi bilo večje od palca na roki. To bi bila za naju največja sreča.«

Vila je izginila.

Čez nekaj časa po tem razgovoru se je v tej revni hišici rodilo dete. Ali bilo je tako malo, tako drobno, da res ni bilo večje od palca na roki. Zato je dobilo pri krstu ime: Tone Palčič.

»Joj, joj!« je jadikoval nezadovoljni oče. — »Kaj bom s tem palčkom? Kaj naj postane iz take malenkosti? Zakaj nama vila ni dala deteta, kakršna je druga deca? Ti žena si vsemu temu kriva. Samo da imaš dete, tako ali tako!«

»Ne govori tako, dragi moj,« je odgovorila žena. »Čeprav je dete majhno, pomni, da bo še iz njega velik in slaven junak. O tem sem povsem prepričana.« Neizmerno je ljubila svojega sinčka.

Ker je bilo siromaštvo v hiši, starši niso kupili zibelke, ampak položili so otroka v očetov čevlji. Mati ga je izpolnila z vato, napravila pokrivalce in Tonetu je bilo prav udobno in ugodno spavati. Ko bi bil večji, so mu hoteli kupiti pravo dečjo posteljo.

Dnevi so minevali. Tone je ostal po velikosti isti, niti za las ni bil večji od palca. Ali bil je tako ljubezniv, tako vesel, tako pameten, da njegovi starši niso niti več tožili, da je vedno tako majhen.

Kmalu je shodil. Tedaj je bil posebno živahen in nemiren. Povsod ga je bilo polno. Zato je

marsikdaj kam padel, ali to ga ni prestrašilo. Bil je jako hraber. Njegova mati je imela prav, ko je rekla, da bo še nekoč junak.

Nekega dne se je bojeval z velikim pajkom. Niti na um mu ni prišlo, da bi zbežal. Po dolgem boju je ubil pajka z iglo, ki mu je služila kot meč. Pomislite, da je bil zanj pajek to, kar n. pr. za nas volk!

Tone je imel eno veliko napako. Vse je hotel videti. Tako je nekoč s trudom splezal na mizo, samo da vidi, kaj je v nekem kozarcu. Bilo je mleko. Toliko se je nagnil čez rob, da je padel v kozarec, in sigurno bi bil utonil, da ni baš tedaj pritekla mati.

Najrajši je tekel po travniku. Tedaj se je v travni povsem izgubil, ker je bila napram njemu kakor gozd. Nekoč ni dosti manjkalo, pa bi ga bila krava pogoltnila. Ali Tone je začel kričati, ko ga je imela že v gobcu, in se tako otepati, da je žival vsa začudena odprla gobec. To je Tone baš hotel. Hitro je skočil na tla in tekel domov, kakor da bi se nič ne bilo zgodilo.

Ko sta oče in mati za to izvedla, nista vedela kaj storiti. Oče je karal mater, da na Toneta premalo pazi. Mati pa, čeprav je dečka jako ljubila, ga je prav pošteno oštela.

Tone Palčič potuje.

Po tem nemilem dogodku je Tone materi obljubil, da ne bo šel več iz hiše. Ali ni se držal te obljube. Čez nekaj dni je odšel na polje, kjer so baš bili poželi pšenico, da vidi, kaj bi bilo tam novega. Tu je videl mnogo ptic. Posmatral jih je z velikim veseljem. Velik orel se je zibal prav nad dečkovo glavo v mirnem zraku.

»Oh, Kako krasno je biti v taki višini!« je pomislil Tone. »Res srečne so te ptice. Kaj bi dal za to, da bi mogel leteti po zraku, namesto da se moram truditi tu na tleh.« Pozdravljal je orla, da mu je mahal z lepim klasom.

Nesreča je hotela, da je orel to zapazil. Kakor strela se je zaletel doli, zgrabil klas in se zopet dvignil. Ojoj! Bedni Tone si je bil ovil klas okoli roke in tako je moral z orlom v oblake.

V začetku je bil zelo začuden in ni niti prav razumel, kako in kaj. Ko se je zavedel, ni začel jokati, ampak vesel je bil, da se mu je to pripetilo in da se izprehaja po oblakih, kakor si je to bil že zdaynaj želel. Samo ko si je nad seboj malo ogledal velikega ptica, se mu je srce stisnilo. Kam ga nosi? Morda kam, da ga požre! Žalost ga je prevzela. Spomnil se je svojih staršev in svoje postelje ob ognjišču.

(Dalje sledi.)

Križevci pri Ljutomeru. Samski stan je zamenjala pridna Marijina družbenka Pepca Heric iz veleugledne hiše iz Stare Novevasi z uglednim mladeničem Antonom Nedeljko iz Bolehnečic. Poroko sta obhajala v Mariboru. Na gostiji je bilo mnogo ljudi, ki smo bili prav židane volje pri ljutomerski kapljici.

Sv. Lovrenc v Sl. g. Na trojičko nedeljo, to je dne 31. maja t. l., sta se v tukajšnji farni cerkvi poročila Repič Vincenc in Nežika Zorman, oboje iz dobre krščanske hiše. Bog daj srečo in blagoslov! — Na gostiji se je nabralo za dijaško semenišče v Mariboru 150 Din. Bog plačaj!

Zg. Ponikva, žalec. Dekleta Mar. družbe so dobila novo in lepo zastavo, katero so iz najfinejše franc. svile izdelale čč. šolske sestre v Mariboru. Bila je lepa slovesnost.

ZAHVALA.

Podpisana se iskreno zahvaljujeva cenjenemu upravnistvu »Slov. Gospodarja« za pomoč po najinem požaru, ki nama je dne 13. maja t. l. upepelil vsa najina poslopja. Ker sva naročnika »Slov. Gospodarja«, nama je cenjena uprava lista takoj izplačala svoto, ki jo je obljubila svojim naročnikom v slučaju požara. Priporočava ta list vsem sosedom ter uljudno prosiva, da si ga naročijo!

Okolica Brezovo, Zg. Ponikva.

J. in M. Hrovač.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolčnih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboitosti povzroči naravna »**Franz Josefova**« **grenčica** izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. Mnogi zdravniki uporabljajo »**Franz Josefovo**« **vodo** tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »**Franz Josefova**« **voda** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah. 7

MALA OZNANILA

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda Din 1.20. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošljejo tudi v znamkah. — Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za Din 2.— za odgovor.

Upravništvo.

Služba občinskega tajnika se razpisuje do 30. junija t. l. Plača 250 Din mesečno brez drugega. Županstvo Dobje, pošta Slivnica pri Celju. 966

150 do 300 Din dnevno zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamko! — Kosmos, Ljubljana, poštni predal 307. 964

1 mlado plemensko kravo, dva bikca marijadvorske pasme ter 3 mrjaške in 6 svinjk požlahtnjene nemške pasme prodaja Vinarska in sadjarska šola v Mariboru. 967

Proda se krasno posestvo v bližini Maribora, približno 15 arov zemlje, poslopje v dobrem stanju, z opeko krito, ter s prešo, lep sadonosnik, lepi gozdovi, travniki in njive v ravnini. Več se izve v gostilni Partlič, Sv. Marjeta ob Pesnici. 965

Trgovski učenec z vsaj 2 razredoma srednje šole, ki zna tudi nemško, dober računar, sploh živahen in priden, najraje sin trgovca, se sprejme. Ponudbe pod »A. J.« na upravo lista. 949

Kose, srpe, brusne kamne, razno železnino kupite prav dobro pri Jos. Jagodič, Celje. 950

V soboto 13. t. m. bo v St. Janžu pri Dravogradu veliki živinski sejem. 969

Prodajam lepo urejeno malo posestvo v okolici Poljčan. Troje posopij, dve njivi, vinograd, travnik, sačonosnik, gozd. Anton Knaflič, trgovec, Poljčane. 968

Prekliči! Podpisana prekličem žaljivko, ki sem jo izrekla proti mlajši Mariji Steinberger »Pobrerer se prasica, da te ne vidim.« Hvala, da je odstopila od tožbe. Marija Balant. 973

Benovinska kmetijska šola v Sv. Juriju ob juž. žel. išče pridnega, neoženjenega kravarja, starega vsaj 30 let. Plača 400—450 Din ob celotni oskrbi. Predpogoj za sprejem je treznost ter da zna dobro molsti in oskrbovati živino. 972

2000 Din mesečne plače dam vsakmu, ki hoče moje izdelke prodajati. Pošljite za pojasnilo znamko za odgovor in svoj natančen naslov na: Firma »Pavba«, Ljubljana. Poštni predal 276. 970

„Slovenski Gospodar“ stane:

a) v Jugoslaviji:

Celoletno 32 Din.
Polletno 16 Din.
Četrletno 9 Din.

b) v inozemstvu:

Celoletno 64 Din.
Polletno 32 Din.
Četrletno 18 Din.

Nov vozni red s 15. majem!

Poletni vozni red stopi v veljavo s 15. majem. Izprememb je precej. Kdor želi točen vozni red železniških prog in seznam avtobusnih prog, naj naroči vozni red Tiskarne sv. Cirila v Mariboru. Cena 2 Din, po pošti 2.50 Din. Po pošti se pošilja samo, ako pošljete v pismu znamke za 2.50 Din. V večjih krajih zahtevajte v trafikah in prodajalnah, da imajo ta vozni red na razpolago, da ga morete dobiti za 2 Din.

Obisk je lepa Zlatica dobila.
Da se nagleda bale in perila,
prišla nekoč je znanka ti v posete
nabirat dobre nauke in nasvete...

Prepričevalno Zlatica je rekla:
Ko dolga, dolga doba bo potekla,
perilo to trpežno bo ostalo,
ker z Zlatorogom vedno se bo pralo.

Oj zlata Zlatica — glas gre okrog:
nad vse je terpentinsko milo Zlatorog!

(Nadaljevanje sledi.)

13

Zlatorog

ZA BIRMANCE

Velika izbira klobukov, čevljev ter vseh oblačilnih potrebščin, po solidno nizkih cenah pri 452

Jakob Lah, Maribor,
Glavni trg 2

Oglejte si izlozbe in zalogo!

„LAPORIT“

strojno zidno in strešno opeko

vseh vrst, prvovrstno blago iz škrlilaste gline letošnje produkcije v izboljšani kakovosti, ostro žgano, oddajamo zopet po konkurenčnih cenah.

Opekarna Lajteršberg, Franc Derwuschek,
Kešaki pri Mariboru. 953

Kose „Magna“

prave judenburške z garancijo se dobijo edino le pri

Josipu Herlah, Laško

Obenaj priporočam vedno svežo špecerijo in vsakovrstno manufakuro. 940

Solidna postrežba.

Nizke cene.

Širite „Slov. Gospodarja“!

Apno belo lepo iz Zagorja, zmiraj frišno se kupi najcenejše v staroznani trgovini H. Andraschitz, Maribor, Koroška cesta--Vodnikov trg. 870

Jože Bračič proda svoje posestvo v Parlinju, okoli 23 aralov. Cena po dogovoru. 906

Tovorni avto 2 1/2 ton v dobrem stanju radi nabave malega voza proda po ceni Bernhard, Aleksandrova c. 51. 900

Sprejme se izvrstna in popolnoma samostojna kuharica za družino v Pariz. Znanje francosčine nepotrebno, ker gospa in služinčad govori tudi slovensko. Dobra plača in stalna služba. Ponudbe pod: »Samostojna kuharica« na upravo lista. 943

Hiša v Mariboru na pramejni cesti, velika delavnica, trgovski lokali, kleti, 3 stanovanja, dvorišče, veliki vrt, primerno za vsakega obrtnika, trgovca ali penzionista, cena 150.000 Din. A. Jevšenak, starinar, Maribor, Tržaška 18. 961

Dobro ohranjen voz se poceni proda: Tezno pri Mariboru št. 59. 951

Stavbeni tesan les za zamenja za dobro vino: Anton Glaser, Bistrica pri Rušah. 885

Trgovski učenec vsaj z dvema razredoma meščanske šole se takoj sprejme. Ponudbe na Ivan Veselič, trgovec, Ormož.

Albert Vicel, trgovina z hišnimi potrebščinami, emajlirano, pločevinasto, vlitu in aluminijevo posodo, porcelanasto, kamenitasto in stekleno robo, samo: Maribor, Gosposka ulica 5, poprej Glavni trg 5. 746

Sadjar Nakupovalce za sadje v vseh večjih krajih, kakor tudi zastopnike potrebujem, ker izvažam velike množine sadja v inozemstvo. Interesenti se lahko točno pisмено od krajev, kjer je letos sadna sezona in obilo sadja prvovrstnega pričakovati, javljajo. Ivan Göttlich, veletrgovina sadja, Maribor, Koroška cesta 126—128 a. 851

Pozor, kmetje in posestniki! Trboveljski portland-cement, nosilci, železo za beton, betonske cevi, okovi in celi material za zgradbe in opeko kupite najugodnejše v veletrgovini z železnino in gradbenim materialom: H. Andraschitz, Maribor, Vodnikov trg—Koroška cesta. 871

Doma in na cesti, v vrtu in pri izletu
dobri in poceni platneni čevlji

„VIKTORIA“
s šivanimi gumi podplati

DETALJNE CENE PO PARU:
številke 24-27, 28-34, 35-41, 42-46

Dinar 30°-35°-50°-60°-

Dobljo se v vseh trgovinah čevljev.
Na veliko pri Palma Zagreb, poštni predal 226.

Na vsakem podplatu
zaščitni znak
WIMPASSING

Ugodna
fazona,
elastična
hojal

Sive, bele in
črne za
šniranje in
na špango.

**Domači
izdelek.**

Obrtna banka podružnica v Ljutomeru centrala v Ljubljani

telefon št. 2

daje obrtne in trgovske kredite ter dolgoročno posojila pod ugodnimi pogoji. Izvršuje bančne posle najkulantneje. Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje kar najugodnejše, vezane vloge pa po dogovoru višje. Kupuje in prodaja državne srečke, valute (dolarje, francoske franke itd.) po najboljši dnevni ceni. 930

Korajža velja!

Poskusite vašo srečo pri

Bančni poslovalnici Bezjak, Maribor, Gosposka ulica 25

Poštni ček. rač. št. 14.683. Telefon 20—97.

Kupite si srečke državne razredne loterije!!!
Zrebanje I. razreda XXII. kola dne 20. junija 1931. — Četrtnika 25 Din, polovica 50 Din. cel. 100 Din, dvojna cela 200 Din.

Ako imate veliko srečo, dobite 4.200.000 Din, pri manjši sreči:

Din 1.200.000.—
» 500.000.—
» 400.000.—
» 300.000.—
» 200.000.—
» 100.000.—
itd.

Ker se vsaka druga srečka z dobitkom vleče, so Vaši izgledi najboljši. — Kupite takoj, da ne zamudite ugodne prilike!

Kontrolirajo se tudi vse tu-in inozem. srečke. 834

Radi prezidave odprodaja

vsega manufakturnega blaga po že znatno znižanih cenah še

20% popusta
pri takojšnjem plačilu.

Oglejte si veliko izbiro in izkoristite ugodno priliko cenene in neobveznega nakupa.

I. Preac
Maribor
samo Glavni trg 13.

Odprodaja in popust nepreklicno do 6. julija.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor, Aleksandrova cesta št. 6

V lastni, novozgrajeni palači

Pred frančiškansko cerkvijo

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje. -- Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu. -- Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Denar naložite najboljši in najvarnejši pri Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog
nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih
kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premo-
ženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Priden hlapec se sprejme v trgovini Josip
Kremlj v Mariboru, Meljska cesta 9. Na
pismene ponudbe se ne ozira.

ZAHVALA.

Podpisana se najtopleje zahvaljujeva pod-
pornemu društvu

ZADRUŽNI SAMOPOMOČI V MARIBORU

za izplačano podporo po umrlih Friedl Eli-
zabeti in Tement Filipu. Če tudi ni bilo dru-
štvo, ker rajna nista bila pol leta člana dru-
štva, v smislu pravil zavezano izplačati nama
kako podporo, so nama vendar izplačali prav
lepo podporo.

Zahvaljujeva se društvu za izplačano nama
podporo ter isto najtopleje priporoča kmeč-
kemu ljudstvu.

Friedl Neža l. r., Lancova vas.
Tement Franc l. r., Pobrežje pri Ptuj.

Če rabite štrange, uzde, vrvi ali mreže

kupite jih pri meni! Trgovci, zahtevajte moje
nove cenike in prepričali se boste, da tudi za
mal denar danes lahko že res dobro kakovost
dobite!

ANTON ŠINKOVEC, Celje, Gosposka 3

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik,
brušena in nebrušena stekla
vseh vrst

priporoča

„KRISTAL“ d. d.

tovarne ogledal in brušenega stekla, edino či-
sto domače podjetje.

Popravljajo se tudi stara motno postala ogle-
dala.

Centrala: Maribor, Koroška cesta 32. — Po-
družnica: Ljubljana VII., Medvedova cesta 38.
— Podružnica: Split, Zrinjska ulica 6.

KOSE

priznana najboljše vrste »Vulkan« ter sipe nu-
di poleg velike izbire brusnih kamenov, kle-
pačev, vodirjev in ostale železnine po znižanih
cenah

Anton Brenčič, trgovina z železnino, Ptuj.
Na drobno! 674 Na debelo!

Preša za sadje prešati, je zopet na prodaj.
Meljska cesta 74, Maribor.

ZAHVALA.

Za takojšnjo izplačano pripadajočo podporo
po smrti gosp. Hirschmugl Alfreda in Osvald
Ivana, izrekava podpornemu društvu

ZADRUŽNI SAMOPOMOČI V MARIBORU

najtoplejšo zahvalo in priporočamo to člove-
koljubno društvo v takojšnji pristop vsakemu,
ako še ni njega član.

Maribor, dne 28. maja 1931. 936
Hirschmugl Marija l. r. Jakopič Pavel l. r.

DENAR

si prihranite. ako kupite sukno za moške ob-
leke, volneno za ženske obleke, platno za vsa-
kovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratni-
ke, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

Najvarnejši in najboljši naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog zna-
ša nad Din 100.000.000.—.
Posojila na vknjižbo, po-
roštvo ter zastavo pod
najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000
članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek
plačuje posojilnica iz svo-
jega in ga ne odteguje
vlagateljem.